VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 23 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, helmik. 25 p. — Tuesday, Feb. 25, 1969

USA pyrkii neuvotteluun -- Nixon

Puhui NATOn "uudesta roolista" - Israel suoritti taas pommituksia Syyrian alueilla olevia tukikohtia vastaan

Lontoo. — Saapuen maanantai-iltana Brysselistä Lontooseen, Yhdysvaltain presidentti Richard Nixon sanoi tervehdyspuheessaan, että US-Alla ja Britannialla on yhteisiä keinoja, yhteisiä tiedonvälittäjiä ja yhteisiä ideoita "kestävän rauhan saavuttamiseksi meidän aikanamme", kautta maailman.

Brysseliin saavuttuaan aikaisemmin maanantaina presidentti Nixon sanoi, että "ajan tultua" hän haluaa aloittaa neuvottelut Neuvostoliiton kanssa.

Kahdeksanpäiväisen Euroopan vierailunsa aikana presidentti Nixon aikoo keskustella liittolaistensa kanssa NATOsta, Euroopan ja koko maailman ongelmista — suhteista Neuvostoliittoon, Vietnamin sodasta sekä arabien ja Israelin pulmista.

Presidentti Nixon ja pääministeri Harold Wilson jatkavat keskusteluja tänään, tiistaina ennen kuin mr Nixon lähtee lentäen Bonniin, Länsi-Berliiniin, Pariisiin ja Roomaan, mitkä ovat hänen seuraavat vierailupaikkansa.

Mr. Nixon on selittänyt askel askelelta ohjelmaansa yhden lauseen puitteissa: käsikädessä Britannian, käsikädessä läntisten liittolaisten, ja toivottavasti Neuvostoliiton ja kaikkien rauhaa haluavien kanssa.

Mr Nixon ei antanut mitään lausuntoa Britannian ja Ranskan välille kehittyneestä uudesta kiistasta.

NATO-päämajassa Brysselissä presidentti sanoi pyrkivänsä Neuvostoliiton kanssa neuvotteluihin monista kysymyksistä.

Samalla hän herätti kauan puheen alla olleen ja jo unhoitetun unelman "NATOn muuttumisesta niin että puhtaasti sotilaallisesta liitosta tulisi laitos, mikä keskustelisi sellaisista yhteisistä pulmista kuin saastutusongelmasta ja kaupunkien liika-kansoituksesta".

NATOn siirtyessä kolmannelle vuosikymmenelle, sen "tulee koota yhteen, ei vain asevoimiaan vaan myös aivojaan", sanoi mr Nixon. "Nykyaikaisen liiton pitää olla elävän laitoksen, mikä kasvaa ja kykenee muuttumaan muuttuvissa olosuhteissa", hän sanoi.

Nixonin NATO-katsantokannan yhtenä tarkoituksena on innoittaa Canadaa pysymään sen jäsenyydessä. Canada tutkii nyt NATO-jäsenyyttään.

Puhuen Brysselissä NATOn päämajassa, mr Nixon sanoi:

"Minä olen sanonut aikaisemmin, että me olemme lopettamassa konfrontaatio-aikakauden ja siirtymässä neuvottelu-aikakauteen. Aikanaan, ja me toivomme asianmukaisten valmistelujen pohjalla, Yhdysvallat ryhtyy neuvotteluun Neuvostoliiton kanssa monista kysymyksistä, joista jotkut koskevat eurooppalaisliittolaisia."

ISRAEL SUORITTI TAAS POMMITUKSIA

Tel Aviv. — Israelin suihkumoottoreilla varustetut lentokoneet tekivät maanantaina kaksi hyökkäystä Syyrian alueita vastaan. Israel väitti ilmahyökkäystensä kohdistuneen arabisissejä vastaan ja että kaksi Syyrian lentokonetta ammuttiin alas "samalla kun kaikki meidän koneemme palasivat lentokentälle".

Damaskuksesta tiedoitettiin, että 3 israelilaisten konetta ammuttiin alas ja Syyrian menetys oli 2 MIG-17 konetta joiden "lentäjät pelastuivat".

Tel Aviv puolusti tätä hyökkäystään sanoen, että sen kohteena oli Al Fatahin kaksi harjoitusleiriä. Israelin armeija sanoi tämän hyökkäyksen tehdyn kostona sen vuoksi kun sissit ovat tehostaneet rajatoimintaansa tammikuun 20 päivästä lukien, sisältyen siihen 2 siviilin kuolemantapaus viime sunnuntaina.

Israelilaisten yleisenä käsityksenä on, että lisää ilmahyökkäyksiä on tulossa. Erään israelilaisen kerrotaan sanoneen, että tämä oli vasta alkua ruokahalun antamiseksi. "Me emme ole vielä aloittaneetkaan välien selvittelyä" kerrotaan jonkun toisen israelilaisen sanoneen.

Israelin ulkoministeri Abba Eban sanoi hallituksen sunnuntaisessa kokouksessa, että "Israel on omaksunut uuden aktiivisen puolustusohjelman".

SAIGON TÄRÄHTELI POMMITUKSEN JOHDOSTA

Saigon. — Yhdysvaltain tykistö ja B-52 lentokoneet pommittivat maanantaina Saigonin ympäristöä niin kovasti, että maa tärähteli Saigonin kaupungissa. Tavoitteena oli Vietkongin asevoimat Saigonin ympäristössä, selittivät yhdysvaltalaiset.

Vietkongin toimesta jatkettiin Yhdysvaltain sotatukiasemien ja kaupunkipaikkojen pommitusta kautta Etelä-Vietnamin. Raketti- ja kranaattitulitusta kohdistui maanantaina yli 60 keskustaa kohti.

Sunnuntaina vietnamilaiset pommittivat kautta Etelä-Vietnamin 115 kohdetta.

Sanotaan rikkoneen 500 tuulilasia

Toronto. — Eräs 17-vuotias entinen mielitautipotilas pidätettiin täällä viikonlopulla ja palautettiin Lakeshoren mielitautiparantolaan sen jälkeen kun poliisi sanoi hänen rikkoneen noin 500 auton tuulilasit kaupungin itäpään apartmenttitaloien autotalleissa. Vahinkojen arvioitiin nousseen n. $60,000.

Liberaali-opiskelijat vaativat NATOsta ja NORADista eroamista

Jotkut liberaaliopiskelijat puolustavat väkivaltaisuutta silloin jos reformeja ei saada muuten järjestetyksi — pääministeri Trudeau puhui "vähemmistön terrorista"

Montreal. — Canadan yliopiston liberaalisen liiton (Canadian University Liberal Federationin) kokous esitti viikonvaihteen aikana täällä hallitukselle voimakkaan vetoomuksen NATOsta ja NORADista eroamiseksi.

Hyväksytyssä päätöslauselmassa sanotaan, että täten säästettyä rahaa voitaisiin käyttää ulkomaisen avunannon lisäämiseksi sekä kotimaisten ongelmien ratkaisemiseksi.

"Ei NATO eikä NORAD tyydyttä enää nykyhetken ulkopoliittisia vaatimuksia Canadassa", sanotaan päätöslauselmassa. "Kansainvälisen rauhanomaisen kehityksen suurimpana vaarana on maailmanlaajuisen köyhyyden jatkuvuus."

Tämä päätöslauselma hyväksyttiin miltei yksimielisesti lauantaisessa istunnossa sen jälkeen kun oli käyty vilkas keskustelu kansainvälisistä ongelmista.

Toisessa päätöslauselmassa sanotaan, että Canadan tulisi painostaa Biafraa hyväksymään kansainvälisen edustusjärjestöjen ruokatavaralähetykset. Nämä nuoret liberaalit totesivat, että avustustavarain lähetyksen vastuksena ei ole Nigerian keskushallitus vaan Biafra.

Kokouksessa oli kaikkiaan 250 edustajaa. Viimeksi hyväksytyssä päätöslauselmassa luvataan tukea hallituksen suunnitelmaa diplomaattisuhteiden järjestämiseksi Kiinan kanssa.

Puhuen yliopistojen liberaaliyhdistyksen kokouksessa Toronton oppilasneuvoston presidentti Steve Langdon (Toronton yliopistosta) ilmaisi mielipiteen, että väkivaltaisuuksiin turvautumista on harkittava niiden keskuudessa, jotka rauhallisin keinoin eivät saa viranomaisia vakuuttuneiksi tarpeellisista muutoksista.

Tämä opiskelijajohtaja sanoi yliopistoyhdyskuntien kokemusten osoittaneen, että "sit-ins" ja muut protestitilaisuudet ovat välttämättömiä, jos mielitään edistyä.

"Tulee hetkiä, jolloin on harkittava taktillisena seikkana järkevien voimakeinojen käyttöä", hän sanoi. "Todellisuudessa toivon, että väkivaltaisuudet eivät tulisi tarpeellisiksi, mutta kuten muutkin, minä olen kyyninen vallitsevien olosuhteiden reformimahdollisuuksista ja siksi epäilen, tulevatko ne siten toteutetuksi."

Keskustelun aiheena oli Sir George Williams yliopiston väkivaltaisuudet ja niiden johdosta nostetut syytökset kymmeniä opiskelijoita vastaan. Vain osa kokousväestö kannatti mr Langdonin ajatuksia.

"Ne jotka ovat kauhuissaan tietokoneen vaurioittamisesta voisivat ajatella myös sitä väkivaltaa" mitä opiskelijat ovat kärsineet väitetyn rotusyrjinnän puitteissa", selitti puhuja.

"Te saatte lukea päivälehdistä suuria otsikoita siitä, että opiskelijat ovat aiheuttanet miljoonan dollarin talousvahingon, mutta mitään suuria otsikkoja ei ole rotusyrjinnästä, mistä opiskelijat ovat esittäneet syytöksiä", sanoi mr Langdon.

Puhuen mainitussa opiskelijaliberaalien kokouksessa, pääministeri Pierre Trudeau moitiskeli yliopistojen aktivisti-opiskelijoita, jotka hän luokitteli huonoiksi liberaaleiksi ja anti-intellektuaaleiksi.

"Aktivistit yrittävät pakoittaa ideologiansa muille", hän väitti. "He käyttävät yliopistoja tuhotakseen keskusteluvapauden."

"Kaikenlaisten voimakeinojen käyttö — olkoot ne fyysillisiä, moraalisia tai intellektuaalisia — ovat menettelymuotoja, joita perusteellisesti vastustan. Minä uskon keskusteluun ja mielipiteiden vaihtoon totuuden etsinnässä", sanoi pääministeri.

Hän sanoi, että tämän hetken nuoret eivät odota huomista vaikutusvaltansa käyttämiseksi.

Mrs Oswald ensimmäinen puolustuksen todistaja

Tuomari hylkäsi poliisin todistuksen, sanoi ettei hän usko poliisin sanoihin

New Orleans. — Kokemusrikas patologi todisti viime viikolla, Clay L. Shawn salavehkeilyoikeuskuulustelussa, että hän on vakuuttunut oikeudelle esitetyn elokuvan johdosta jotta presidentti John F. Kennedy sai surmansa edestäpäin ammutusta tuslaukausta ettei Warrenin komission raportin jälleen kyseenalaisekluodista Tri John Nicholsin todissi. Warrenin komission raportissa sanotaan, että Lee Harvey Oswald ampui kolme laukausta presidentin auton takapuolelta ja että hän toimi yksinään.

Piirisyyttäjä Jim Garrisonin haastaman poliisitodistajan todistuslausunto kielletttiin esittämästä valamiehistön kuullen tuomari Edward A. Hagertyn toimesta. Konstaapeli Aloysius Habighorst sanoi ottaneensa Shawn sormenjäljet maaliskuun 1 päivänä 1967 ja kysyneen syytetyltä onko hän käyttänyt muita alias nimiä ja Shawn vastanneen: Clay Bertrand."

Bertrand on se nimi, jota piirisyyttäjä Jim Garrison sanoo Clay Shawn käyttäneen suunnitellessaan presidentin salamurhaa Oswaldin ja muiden henkilöiden kanssa.

Tuomarin määräys, ettei poliisin todistajalausuntoa esitetä valamiehistön kuullen, johtui siitä kun poliisikonstaapeli Louis Curolen sanotaan kieltäneen Shawn lakimiehen pääsyn poliisilaitoksen sormenjälkiosastolle Shawn seurassa. Yleinen syyttäjä nosti vastalauseen tuomarin määräyksen johdosta, jolloin tuomari sanoi, ettei hän välitä vaikka koko maailma kuulisi hänen sanansa ja lisäsi: "Minä en usko konstaapeli Habighurstia."

Marina Oswald-Porter sanoi myös viime viikolla Shawn oikeuskuulustelussa, ettei hän ole koskaan kuullut miehistä, joiden väitetään salavehkeilleen Kennedyn murhaamiseksi Oswaldin kanssa, ja ettei hän usko Oswaldin tunteneen heitä.

Nyt uusissa naimisissa oleva mrs Porter (Oswald) sanoi, ettei Oswald koskaan edes maininnut hänelle niiden henkilöiden nimiä, joiden kanssa hän työskenteli tai mitä hän teki työnsä yhteydessä eräässä kahviyhtiössä.

"Kertoiko hän teille mitä hän teki täällä New Orleansissa," kysyi yleinen syyttäjä.

"Ei", vastasi mrs Porter.

"Tosiasiassa hän ei kertonut koskaan paljoa mistään asiasta? Vai kertoiko hän," kysyi yleinen syyttäjä ja mrs Porter sanoi yleisen syyttäjän olevan oikeassa.

Tuomari Haggerty kieltäytyi kuitenkin perjantaina kehoittamasta valamiehistöä havaitsemaan 55-vuotiaan Shawn syyttömäksi ja puolustus kutsui ensimmäisenä todistajanaan mrs Porterin.

Shawn puolustusasianajaja koetti todistaa oikeuskuulustelun 27 päivänä, että syyttäjä on "kuuluisuutta etsivä valehtelija" ja puolustuksen yhtenä tähtitodistajana on syytetyn isä. Oikeuskuulustelu jatkuu edelleen tällä viikolla.

SALAISISTA DIPLOMAATTIASIOISTA LONTOON JA PARIISIN ILMIRIITA

Pariisissa oleva Britannian suurlähettiläs uhkaa erota siksi kun Lontoo julkaisi hänen salaisen muistionsa

Lontoo. — Ranskassa olevan Britannian suurlähettilään Christopher Soamesin sanotaan uhanneen virastaan eroamista siksi kun Harold Wilsonin hallitus julkaisi ne salaiset tiedot, mitkä hän oli lähettänyt helmikuun 4 pnä tapahtuneesta keskustelustaan Ranskan presidentti de Gaullen kanssa.

Britannian johtavien virkailijain kerrotaan sanoneen, että Soames oli voimakkaasti kehoittanut pääministeri Wilsonia yhtymään salaisiin keskusteluihin presidentti de Gaullen kanssa Euroopan uudesta poliittisesta ja taloudellisesta järjestelmästä. Mutta kun hänen suosituksensa hyljättiin, se aiheutti katkeroituneisuutta lähettiläälle.

Britannian ja Ranskan välille kehittyi viikon lopulla kiivas sanaharkka siitä, kun presidentti de Gaullen väitetään salaisten keskustelujen yhteydessä esittäneen Euroopan yhteismarkkinain romuuttamista.

Brittiläislähteiden mukaan Ranska haluaa muodostaa Euroopan yhteismarkkinaliiton tilalle löysän vapaakauppa-alueen, minkä johdossa olisi neljä eurooppalaismaata.

Sunnitelman yhtenä tavoitteena olisi Yhdysvaltain vaikutusvallan vähentäminen Euroopassa, erikoisesti NATO-liiton puitteissa.

Brittiläisten ja ranskalaisten taholta ammettiin erilainen tulkinta de Gaullen ehdotuksista.

Britannian ulkoministeri julkaisi perjantai-iltana muistiinpanot presidentti de Gaullen ja Britannian suurlähettiläs Soamesin salaisista keskusteluista helmikuun 4 päivältä. Tämän vuoksi voidaan Britannian hallitusta syyttää luottamuksen rikkomisesta.

Daily Mail sanoi tämän asiakirjan julkaisemista harkitsemattomaksi teoksi, mikä voi tuhota todellisen mahdollisuuden sillä, että 10 vuotinen kiista Ranskan ja Englannin välillä voidaan sopia.

Ranska syytti, että Britannian ulkoministeri antoi tahallisesti ei-tarkkoja ja sensaatiomaisia tietoja presidentti Charles de Gaullen salaisesti esittämistä "ajatuksista".

Brittiläislähteiden mukaan Lontoo hylkää täydellisesti Ranskan ajatuksen 4 maan johdossa olevasta Euroopan vapaa kauppa-alueesta.

Presidentti de Gaullen kerrotaan sanoneen, että Euroopan tulisi olla itsenäisen alueen missä ei tarvita NATOa mikä on Yhdysvaltain komennuksen alaisuudessa.

Britannian ulkoministeri Michael Stewart sanoi lauantaina, että Britannia ei vaihda ystävyyttä Yhdysvaltain kanssa Euroopan kauppaliittoon Ranskan kanssa.

Japanin "sankari" vierailulle USA:han

Annapolis, Md. — Japanilainen kenraali Minoru Genda saapuu vierailulle USA:n laivaston akatemiaan maaliskuun 3 pnä ja häntä tullaan kohtelemaan ohjelman yhtenä kunniavieraana. Kenraali Genda suunnitteli vuonna 1941 tapahtuneen japanilaisten ilmahyökkäyksen Pearl Harboria vastaan. Genda tulee olemaan USA:n laivastoinstituutin vieraana.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Britannian ulkoministeri Michael Stewart sanoi maanantaina, että Harold Wilsonin hallitus on valmiina ryhtymään presidentti Charles de Gaullen ja hänen hallituksensa kanssa keskusteluihin Euroopan asioista.

Belfast. — Pääministeri Terence O'Neillin yritys asemansa lujittamiseksi Ulsterin yleisvaalien avulla tuntuu alustavien vaalitietojen perusteella kärsineen takapotkun. Mr. O'Neill menetti henkilökohtaisesti kannatustaan Rev. Ian Pasleyn hyväksi. Ennen vaaleja arvioitiin, ettei O'Neillillä ole mitään henkilökohtaisia vaalivaikeuksia mutta tulokset osoittavat, että mr. Paisley hävisi vain 1500 äänen vähemmistöllä. Maanantai-iltaan mennessä oli loppuun laskettu toinen puoli vaalituloksista ja nämä alustavat tulokset osoittavat, että vaikka O'Neill jääkin ilmeisesti valta-asemaan, hän epäonnistui kuitenkin "kapinallisten murskaamisessa", mikä oli hänen vaalistrategiansa tavoite.

Washington. — USAn entisen presidentin, Dwight D. Eisenhowerin ilmoitettiin toipuvan hyvin maanantaina suoritetun vaikean vatsaleikkauksen jälkeen. Mr. Eisenhower on 78 vuoden ikäinen.

Ottawa. — Koko Canadaa edustavien intiaanien valtuuskunnan ja liittohallituksen intiaaniasiain ministeriön maaliskuun kokous intiaaniasiain lain asioista on siirretty tuonnemmaksi, tiedoitettiin maanantaina alahuoneen istunnossa. Uudesta kokouspäivästä tiedoitetaan myöhemmin. Lykkäyksen syyksi sanottiin se, että ei ole ollut riittävästi aikaa aikaisemman samanlaisen kokouksen keskeneräisiksi jättämien asiain käsittelyyn.

PÄÄMINISTERI ROBARTS PUOLUSTI ASENNETTAAN

Väitti, että vakuutusyhtiöt eivät vastusta medicarea, ja että hän ei sitä huomioisikaan

Toronto. — Ontarion pääministeri John Robarts sanoi täällä viikon lopulla, että hänen poliittiset vastustajansa yrittävät epäoikeudenmukaisesti yhdistää hänet suuriin vakuutusyhtiöihin sillä kun Ontarion maakuntahallitus vastustaa kansallista sairaushuolto-ohjelmaa.

"Ihmiset ovat yrittäneet liittää minut ja hallituksen vakuutusyhtiöihin niin kauan kuin voin muistaa", sanoi pääministeri Robarts lainlaatijakunnan istunnossa.

"Siihen ei ole mitään perustetta", hän sanoi väittäen, että vakuutusyhtiöt eivät yritä painostaa hallitusta, ja että siitä ei olisi mitään hyötyä, vaikka ne yrittäisivätkin painostaa."

Liitto- ja maakuntahallitusten perustuslakikysymyksiä käsittelevässä konferenssissa pääministeri Robarts sanoi kansallista sairaushuoltoa "poliittiseksi petokseksi ja "maciavellilaiseksi petokseksi" ja "maciavellilaiseksi tekoseksi".

Niccolo Machiavelli oli italialainen valtiomies ja kirjailija, joka ihannoi moraalittomuutta. Hänestä on tullut poliittisen häikäilemättömyyden symbooli.

Lainlaatiakunnan oppositioryhmään kuuluvat ovat esittäneet julkisia syytöksiä siitä, että vastustaessaan kansallista sairaushuoltoa pääministeri Robarts toimii London Life Insurance yhtiön vaikutusvallan mukaisesti.

London Lifen päämaja on Robartsin vaalialueella, London North vaalipiirissä. Edellämainitunlaisia syytöksiä esitti viime viikolla Eddie Sargent (L-Grey-Bruce) ja Pat Lawlor (NDP Lakeshore).

Sargent perusti syytöksensä raportteihin, joiden mukaan yksityisten omistamat vakuutusyhtiöt painostavat hallitusta toimimaan kansallista sairaushuoltoa vastaan.

—Pääministeri Robarts sanoi, että tämä sairaushuolto-ohjelma on "pelkästään finanssikeino", minkä perusteella köyhemmät maakunnat hyötyvät Ontarion kustannuksella.

INTIAANIT VAATIVAT TUOMARIN EROTTAMISTA

Sanoo intiaanien ja metisien olevan valmiina kuuntelemaan agitaattoreita

London, Ont. — Canadan parlamentin ensimmäinen neekerijäsen Lincoln Alexander varoitti täällä viime viikon lopulla, että Canadan intiaanit ja metisit ovat valmiit vastaanottamaan taisteluhenkisiä agitaattoreita.

Hän sanoi Canadan käsittelevän intiaaneja ja metisejä "häpeällisellä tavalla" ja varoitti: "Agitaattorit astuvat esille siellä, missä ei ole enää toivoa."

Kesäkuun vaaleissa ensimmäisenä neekerinä Canadan parlamentin jäseneksi valittu konservatiivien edustaja mr Alexander (Hamilton-West) lainasi Canadan talousneuvoston raportista kohdan puhuessaan Western Ontarion yliopiston konservatiivien kokouksessa ja sanoi, että Canadassa elää 4,000,000 ihmistä köyhyysrajan alapuolella.

Mr Alexander väitti Trudeaun hallituksen asettavan väärin prioriteetit. Hän epäili Canadan rikoslain uudistuksen tärkeyttä hetkellä kun Canadassa on köyhyysprobleema, asuntopula, suuri oppilaiden työttömyys ja käsiteltäväksi tuleva perustuslain muutos.

"Minä en tiedä miksi me kulutamme aikaa siitä keskustellessa" sanoi mr Alexander viitaten rikos lakiuudistukseen.

Winnipeg. — Manitoba Indians Brotherhood haluaa, että eräs winnipegiläinen poliisituomari erotetaan ja lupaa nostaa syytöksen CBC:ta vastaan CBC:n esittämän erään filmin "häpäisyn" johdosta, joka koski Winnipegin intiaaneja. Filmi esitettiin helmikuun 5 päivän "The Public Eye"-ohjelman yhteydessä.

Brotherhoodin presidentti Dave Courchene ja asianajaja Paul Walsh sanoivat kirjoittaneensa CBC:lle, että he koettavat saada estetuomion ohjelmassa käytettyä ainehistoa vastaan.

Brotherhood tiedoitti lisäksi, että se koettaa saada oikeuden määräyksen, joka kieltäisi poliisituomari Isaac Ricen käsittelemästä oikeusjuttuja, joissa esiintyy intiaaneja.

Brotherhood sanoo pitävänsä erikoisen tuomittavana poliisituomari Ricen puheesta (CBC:n ohjelmassa) kohtaa, missä hän sanoi: "Minä en ole koskaan tavannut naimisissa olevaa intiaanipariskuntaa . . . Heidän veressään on jotain, minä en tiedä mitä se on, mutta intiaani ja alkoholi eivät sovi yhteen . . . Yksi intiaaninainen sanoi minulle — luulen hänen olleen intiaanin, sillä en voi erottaa intiaania metisistä — että (jos sikiön lähdettäminen olisi sallittua) hänen täytyisi lähdettää sikiö joka aamu."

Poliisituomari oli viikonlopulla sairaalassa ja hän ei ollut saatavissa lausuntoa varten, mutta Manitoban pääpoliisituomari Harold Gyles sanoi saaneensa Brotherhoodin valituksen, mikä on tarkistuksen alaisena.

TRUDEAU NIXONIN PUHEILLE WASHINGTONIIN

Ottawa. — Canadan rooli NATO-liitossa ja se kun Canada aikoo tunnustaa Kiinan kansantasavallan, tulevat olemaan pääkysymyksinä niissä keskusteluissa, mitä käydään Washingtonissa maaliskuun 24 ja 25 päivinä Canadan pääministeri Pierre Elliot Trudeaun vieraillessa USAn presidentti Richard Nixonin luona.

Pääministeri Trudeau antoi perjantaina alahuoneen istunnossa tiedon tästä kaksipäiväisestä Washington vierailusta.

Vaikka tieto tästä vierailusta annettiin hyvin rauhallisesti niin yleisesti kuitenkin otaksutaan, että näissä kaksipäiväisissä yksityisluontoisissa (salaisissa) ja puoliksi yksityisluontoisissa keskusteluissa käsitellään Pohjois-Amerikan pulmakysymyksiä.

Virallista työjärjestystä ei ole vielä laadittu, mutta pääministeri Trudeau ja muut viranomaiset ovat kuitenkin antaneet ymmärtää, että keskusteltavaksi tulee mm. seuraavat asiat:

— Canadan NATO-sitoumukset ja Trudeaun hallituksen suunnittelemat päätökset NATOsta. Nixonilla uskotaan olevan aika paljon sanottavaa suunnitelmasta, jonka perusteella Canada eroaisi NATOsta;

— Pohjois-Amerikan ilmapuolustus (NORAD) missä USA odottaa Canadan yhteistoimintaa, jos ei osallistumista;

— Kauppasuhteet, sisältyen siihen pääoman ja öljyn virtausrajan poikki. Nixonilla on tässä yhteydessä hyvät kortit, mutta Canada voi puolestaan vedota siihen, että meidän maamme on USAn suurin ostajamaa;

— Kaupunkielämän pulmat, sisältyen niihin rikollisuus, yliopistokapinat, asuntopulma sekä neekerivähemmistön asema Yhdysvalloissa ja intiaani- ja metisi-vähemmistön pulmat Canadassa;

— Canadan ja Kiinan diplomaattisuhteiden solmiamissuunnitelma.

— Vaikka näistä kysymyksistä keskustellaan erikseen, näillä on kuitenkin yhteyttä sikäli, että yhden laiminlyöminen voi aiheuttaa muita vaikeuksia.

Nixon ja Trudeau eivät ole koskaan ennen tavanneet toisiaan vaikka he ovat keskustelleet puhelimitse.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Suomen ulkomaankaupasta

Äskettäin julkaistujen tilastotietojen mukaan — niitä hyviä uutisia on ollut Vapaudessakin — Suomen ulkomaankauppataso kääntyi viime vuonna ensimmäisen kerran kymmeneen vuoteen vientiylijäämää osoittavaksi. Kun ylijäämä oli viime vuonna 182 miljoonaa markkaa ja vajaus edellisenä vuonna 563 miljoonaa markkaa, on kauppatase parantunut siis yhden vuoden aikana peräti 745 miljoonaa markkaa. Viennin arvon lisäyksen ollessa 31 pros. oli volyymin lisäys runsas 10 pros. Toisaalta tuonnin arvo kasvoi vain 15 pros. mikä merkitsi volyymin supistumista lähes 10 prosentilla.

Nämä tosiasiat osoittavat kiistattomasti, selitti Kansan Uutiset lehti johtavassa toimituskirjoituksessaan, että Suomen ulkomaankaupan tilan voimakas paraneminen ei ole läheskään johdettavissa markan devalvoinnin aiheuttamista kirjanpidollisten arvojen muuttumisesta, vaan että parannus on ollut reaalinen.

Suhteellisesti voimakkaimmin kasvoi metalli- ja konepajateollisuuden vienti. Arvon mukaan lisäys oli 45 pros., joten realinankin kasvu oli tuntuva. Niinpä metallin viennin osuus kokonaisviennistä nousi ennätystasoon eli 23 prosenttiin. Erityisesti on pantava merkille, että koneiden ja laivojen vienti, jonka osuus metallin kokonaisviennistä on noin ⅔, kasvoi 48 pros. Neuvostoliiton osuus tästä viennistä oli 54 pros.

Puunjalostusteollisuuden viennin markkamääräinen kasvu oli 27 pros. ja volyymin noin 9 pros. Puunjalosteiden osuus kokonaisviennistä oli 61 pros. Ns. uusviennin kasvu oli 50 pros. ja osuus kokonaisviennistä 11 pros. Maataloustuotteiden vienti pysyi sangen vaatimattomana ja sen osuus kokonaisviennistä oli 5 pros.

Suomen ulkomaankaupan sinänsä sangen suotuisa kokonaistulos ei poistanut sitä tosiasiaa, että kahden perinteellisen vajausmaan, nimittäin Länsi-Saksan ja Ruotsin kanssa vajaus nousi viime vuonna yhteensä 624 miljoonaan markkaan. Vajaus näiden kahden maan kanssa tosin supistui edellisestä vuodesta 230 miljoonaa markkaa, mutta "kuilu" jäi viime vuonnakin luonnottoman suureksi, toteaa mainittu lehti. Vajaus näiden kahden maan kanssa oli peitettävä pääasiassa kolmansista maista saaduilla vientituloilla.

Englannin kanssa tehty kauppa osoitti puunjalosteiden viennin kasvun ansiosta 395 miljoonan markan ylijäämää. Mutta kun Ruotsin kanssa vajaus oli 312 miljoonaa markkaa ja Sveitsin kanssa 124 miljoonaa markkaa eli yhteensä 436 miljoonaa markkaa, niin kauppatase koko Eftankin kanssa osoitti vajausta.

Neuvostoliiton kanssa kauppataseen vajaus oli 53 miljoonaa markkaa. Rahtitase Suomen-Neuvostoliiton kaupassa oli kuitenkin Suomelle edullinen. Neuvostoliiton kaupan suurinta tuontiartikkelia, nimittäin öljyä, kuljetettiin yli 90-prosenttisesti suomalaisilla laivoilla, joten rahtimaksut jäivät Suomeen. Niinpä maksutase Neuvostoliiton kanssa osoittaa Suomelle edullisempaa tilannetta kuin mitä kauppataseen luvut osoittavat.

Ottaen huomioon vielä maksutaseen ja valuuttavarannon yllättävän suotuisan kehityksen, voidaan todeta, että harva maa pystyy esittämään vastaavanlaatuista suoritusta, selitti Kansan Uutiset. Nykyisen hallituksen, jolla on ollut tärkeä osuus tässä suotuisassa kehityksessä, ei pidä kuitenkaan ummistaa silmiään maailmankauppaa uhkaavasti varjostavilta pilviltä, varoittaa lehti lopuksi.

Liian helppo ratkaisu

Uutistiedoissa kerrotaan, että niin ja niin mones amerikkalainen, venezuelalainen jne. lentokone on kaapattu ja lentäjä pakoitettu suuntaamaan kohti Havannaa.

Myöhemmin kerotaan, että lasku Kuuban lentokentälle tapahtui normaalisesti, ja että nämä koneet miehistöineen ja matkustajineen ovat pian sen jälkeen lähteneet takaisin sinne, minne niiden olisi pitänyt alunperin mennä.

Kaikki tämä on aiheuttanut luonnollisesti huomattavaa kohua sanomalehtien palstoilla, televisioruudulla jne. Kansainvälinen ilmailuliitto on siitä huolissaan ja aina valppaat sanomalehtimiehet ja muut kommentaattorit pohtivat, miten voitaisiin nämä lentokonekaappaukset lopettaa.

Jotkut lukijoitaan tyhmelineinä pitävät lehtimiehet ovat jopa esittäneet vaatimuksia, että Kuuban pitäisi suostua siihen, että se palauttaa kaappauksen suorittavat henkilöt Yhdysvaltoihin tutkittavaksi ja hutkittavaksi — vaikka Yhdysvallat kieltäytyy tunnustamasta Kuuban olemassaoloa, sekä kaikesta yhteistoiminnasta Kuuban kanssa ja ylläpitää vihamielistä kauppasaartoa Kuubaa vastaan. Näiden sinisilmäisinä esiintyvien lehtimiesten mielestä Kuuban pitäisi käännää korvapuustin saatuaan aina vain toisen poskensa Setä Samulin lyötäväksi ja syljettäväksi.

Tosiasia on kuitenkin, että tämän ongelman ratkaisu voisi olla maailmin yksinkertainen — kuten vaikeiden pulmien ratkaisut yleensä tuntuvat jälestäpäin ihmeteltävän yksinkertaisilta.

Ensimmäisenä ja ratkaisevana tekijänä olisi se, että Yhdysvallat ja sen komennuksessa olevat OAS-maat, lopettaisivat sekä laiva- että lentokieltonsa Kuubaan. Kun Amerikan mantereella haluikkaat pääsisivät normaalimenetelmin matkustamaan lentokoneilla Havannaan, ei mitään kaappaustarvetta enää olisi.

Mutta tämähän on tietenkin aivan liian yksinkertaista ja rauhanomaista USAn kanalta.

Jos kansainvälinen ilmailuliitto ja muut asiaan kiinnostuneet ryhtyisivät toimimaan tämän yksinkertaisimmasta yksinkertaisemman ratkaisun hyväksi, niin siitä olisi toivoa pikaisia ja pysyviä tuloksia.

Mutta tarkoituksellinen "vihottelu" Kuuballe, jolla ei loppujen lopuksi ole osaa eikä arpaa siinä, kuinka kehnoa ohjelmaa seuraamuksineen Washington toteuttaa, on pelkkää tuulen pieksentää ellei sitä halua sanoa epäonnistuneeksi politikoimiseksi Washingtonin surkean ohjelman puolesta.

Comeconin tulokset ja tulevaisuus

20 vuotta sitten tammikuun lopulla pidettiin Moskovassa Bulgarian, Unkarin, Puolan, Romanian, Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian edustajien taloudellinen neuvottelu. Osanottajat tunnustivat välttämättömäksi perustaa Taloudellisen keskinäisavun neuvoston SECn eli Comeconin, joksi sitä myös nimitetään. Nyt Comeconin toimintaan osallistuvat mainittujen maiden lisäksi myös DDR ja Mongolia.

Kulunsena 20 vuotena Comecon on läpikäynyt useita vaiheita. Aluksi sen toiminta oli etupäässä ulkomaankaupan kehittämistä ja jäsenmaiden tieteellis- teknisen yhteistyön organisointia. Ulkomaankauppa on nytkin sangen tärkeällä sijalla sen toiminnassa. Vuonna 1967 jäsenmaiden tavaranvaihto ylitti 25 miljardin ruplan rajan. V. 1950—68 se kasvoi yli 5.5-kertaisesti. Samaan aikaan tavaranvaihto teollisesti kehittyneiden kapitalististen maiden kanssa lisääntyi noin 3.9-kertaisesti. Tuloksena sosialistisen kansainyhteisön maiden osuus maailmankaupasta nousi 6.5 prosentista 10.3 prosenttiin.

Taloussuhteiden kehittämiseksi edelleen aloitettiin multilateraalisten maksusuoritusten järjestelmän suunnitelmallinen sovellutus Comeconin jäsenmaiden väliseen kauppaan. Vuonna 1963 allekirjoitettiin sopimus multilateraalisista maksusuorituksista vaihtoruplissa ja kansainvälisen taloudellisen yhteistyöpankin perustamisesta.

Comecon-maiden yhteistyö tieteen ja tekniikan alalla on kehittynyt laajaksi. Jonkinlaisen käsityksen sen mitoista saa seuraavista numeroista. V. 1949—66 Comecon-maat käytännöllisesti katsoen korvauksetta luovuttivat toisilleen yli 40,000 täydellistä tieteellis-teknistä dokumentaatiosarjaa. Esimerkiksi Neuvostoliitto luovutti kumppaneilleen yli 22,000 dokumentaatiosarjaa ja sai vuorostaan niitä yli 12,000 sarjaa. Jotta kokemuksia olisi voitu vaihtaa, Comecon-maat lähettivät toisilleen kymmeniä tuhansia spesialisteja. Keskinäinen tekninen apu on näytellyt arvaamattoman suurta osaa sosialistisen kansainyhteisön talouselämän kohottamisessa.

Vuonna 1963 Comeconissa laadittiin ensimmäinen tutkimusten koordinointisuunnitelma, joka käsitti yli 40 tieteellis-teknistä probleemaa ja jotka sisälsivät 167 luonteeltaan perustavaa laatua olevaa tai sovellettua teemaa. Niiden laatimiseen osallistui yli 700 tieteellistä tutkimuslaitosta ja suunnitteluelintä. Tulokset ovat näkyvissä. Jo v. 1964—65 saatiin päätökseen yli 500 työtä, joista 65 uutta teoreettista kaavaa. Edelleen suunniteltiin 197 uutta laitetta, mekanismia ja konetta, 75 materiaalien ja kemiallisten valmisteitten mallia, suuunniteltiin ja kokeiltiin 117 teknologista prosessia.

Sosialististen maiden taloudellisessa yhteistyössä tapahtuu oleellista edistystä, suhteet laajenevat ja myös syvenevät. Siksi Comeconin toiminnassa saavat yhä enemmän sijaa sellaiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on yhteisesti ratkaista suuria kansantaloudellisia ongelmia veljeskansojen lähentämiseksi mahdollisimman nopeassa tahdissa sosialismiin ja kommunismiin sekä maailman sosialistisen järjestelmän mahdin lujittamiseksi.

Jatkuvasti parannetaan Comecon-maiden taloudellisen toiminnan niveltämistä. V. 1966—70 kansantaloussuunnitelmien sopiminen toteutettiin suorittamalla keskinäistä konsultaatioita niin multi- kuin bilateraalisellakin pohjalla. Sen tuloksena jokainen maa saattoi niveltää oman viisivuotissuunnitelmansa kumppaniensa suunnitelmiin, määritellä keskinäiset tavaratoimitukset jne. Korostettakoon, että taloussuunnitelmien niveltäminen on laadullisesti uusi ilmiö kansainvälisissä taloussuhteissa ja on se ominainen vain sosialistiselle järjestelmälle. Kuten edellisissäkin kansantaloussuunnitelmissaan kaikki Comecon-maat edellyttivät v. 1966—70 voimatalouden ja koneenrakennusteollisuuden lisääntyvää kasvuvauhtia. Erityisen nopeasti tulevat kehittymään nykyaikaisimmat alat — elektroniikka ja sähkötekninen teollisuus, tarkkuuskojerakennusteollisuus, kemianteollisuus. Edellisiin vuosiin verrattuna tulee lisääntymään kasvuvauhti maataloustuotannossa, mikä turvaa väestön hyvinvoinnin jatkuvan nousun.

Comeconin tehtäviin kuuluu myös yhteistyön organisointi tuotannon erikoistamisen ja niveltämisen alalla. Tätä toimintaa harjoitetaan ennen kaikkea koneenrakennuksen, radiotekniikan, elektroniikan, kemianteollisuuden, rautametallurgian ja atomienergian rauhanomaisen käytön aloilla. Comeconin elimet ovat hyväksyneet suositukset tuotannon erikoistamisesta ja niveltämisestä yli 50 laite-, kone- ja kojeryhmään, jotka käsittävät yli 4,000 nimikettä, lajia, tyyppiä ja mallia koneenrakennusteollisuuden tuotannossa.

Veljesmaiden käytännössä noudatetaan lujasti periaatetta, että voiman ponnistukset on yhdistettävä, jotta voitaisiin yhdessä ratkaista tärkeimmät kansantaloudelliset ongelmat.

Sosialistisen kansainyhteisön palveluksessa on öljyjohto "Ystävyys", joka on suurempia Comeco maiden yhteisiä teknisiä rakennelmia. Yli 70 miljoonaa tonnia neuvostoliittolaista öljyä on rakennustyön päätyttyä saatu johtoa myöten Tshekkoslovakiaan, Unkariin, Puolaan ja DDR:ään. Siten ne ovat voineet säästää suuria summia kuljetuskuluissa, kehittää ja uudistaa kemianteollisuuttaan, käyttämällä parasta mahdollista raaka-ainetta — öljyn jalostuksen tuotteita.

Toteutetuksi on saatu toinenkin suuri tekninen projekti — Comeconin eurooppalaisten jäsenmaiden voimajärjestelmien yhdistäminen. Kansainvälinen systeemi turvaa jäsenilleen suotuisammat mahdollisuudet energian hankintaan. Vuonna 1967 sähköenergian vaihto veljesmaiden välillä oli 8.5 miljardia kilowattituntia, kun se vuonna 1960 oli vain 150 miljoonaa.

Comeconin suosituksesta perustettiin yhteinen tavaravaunuvarikko, jolla on tällä hetkellä käytössö yli 100,000 vaunua. Tämän yhteisen varikon ansiosta voidaan rautatiekuljetuksia käyttää hyväksi järkiperäisesti niin kotimaisessa kuin kansainvälisessäkin liikenteessä. Se lisää myös rautatiekuljetusten taloudellista tehoa.

Viime vuosina on yhä laajemmin ryhdytty rakentamaan eri maihin suuria teollisuuskohteita muiden Comecon-jäsenten avustuksella. DDR ja Tshekkoslovakia auttavat Puolaa kehittämään hiiliteollisuuttaan. DDR auttaa Bulgarian r u s k o hiiliteollisuutta. Tshekkoslovakia on yhteistyössä DDR:n kanssa ja Puola Neuvostoliiton kanssa kehitettäessä kalilannoiteteollisuutta.

Sosialistisen kansainyhteisön valtiot, jotka muodostavat teollisessa mielessä sangen dynaamisen alueen maapallolla, ovat nykyisin muuttuneet teollisuustuotteiden suurtuottajaksi koko maailman mitoissa. Vuonna 1967 ne tuottivat 303 miljoonaa tonnia öljyä, 135 miljoonaa tonnia terästä, 357-000 metallisorvia, 790 miljardia kilowattituntia sähköenergiaa. Kun vuonna 1937 nykyisten Comecon-maiden alueella valmistettiin vain noin 15% maailman tuotannosta, niin nyt niiden osuus on kohonnut 31 prosenttiin.

— Dmitri Gudkov.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Hanna Poutanen, Long Lake, Ont. täyttää sunnuntaina, maaliskuun 2 päivänä 74-vuotta.

Hilja Koski, Port Arthur, Ont. täyttää torstaina, maaliskuun 6 päivänä 79-vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja ystävien onnentoivotuksiin.

Syytti sairaaloita huonosta kohtelusta

Quebec City. — Reginalainen urologi varoitti täällä alkuviikolla lääketieteen palveluksessa olevia kumppaneitaan, että canadalaiset ovat suuttumassa "raakaan välinpitämättömyyteen", jolla heitä kohdellaan sairaalassa potilaina ollessaan.

Tri. E. W. Barootes sanoi sairaaloiden johtajille, luottamushenkilöille, sairaanhoitajattarille ja lääkäreille, että he ovat "itsekkäitä taistellessaan sairaaloiden asioiden kontrollin saamiseksi omiin käsiinsä", mikä johtaa huonoon potilaiden kohteluun.

Tri Barootes piti Canadan sairaaloiden-lääketieteen henkilökunnan työsuhdekonferenssin ohjelmapuheen. Hän johti Saskatchewanin lääkärien ja kirurgien collegea sen taistellessa maakunnallisen sairashuoltovakuutuksen voimaanastumista vastaan vuonna 1962.

Urologin erikoisalana on munuais-, virtsarakko- ja eturauhastautien hoitaminen.

Tri Barootes moitti vakavasti jokaista neljää ryhmää, jotka osallistuvat sairaaloiden toimintaan.

Lääkärit käyttävät useasti sairaaloiden vuodetiloja väärin omaksi edukseen määräämällä potilaan sairaalavuoteeseen, vaikka potilas voisikin vähäisin lisäponnistuksin tulla hoidetuksi muualla, sanoi Barootes.

Hallintovirkailijat koettavat "hoitaa sairaalaa 9—5 ohjelmalla" eivätkä halua asianmukaisia palveluja viikonlopuiksi ja öiden ajaksi, jolloin tapahtuu kaikkein pahimpia onnettomuuksia.

Sairaalahallinnot ovat useissa tapauksissa ainoastaan kuukausittaisia illallisklubeja ja "yleisistä varoista eläviä loiseläjiä".

Sairaanhoitajattaret kehittyvät itsenäisiksi, taisteluhenkisiksi ja heidän työhönsä on liitetty niin paljon kirjanpitoa, että he laiminlyövät potilaat, sanoi tri Barootes.

Tri Barootes sanoi, että pienemmänkin leikkauksen suoritusta varten täytyy potilaan täyttää sairaalan henkilökunnalle kahdeksan kaavaketta, joissa voi olla jopa 50;kin kysymystä kaavaketta kohti.

Korealaiset lumitöissä

Seoul, E-Korea. — Etelä-Korean kansallinen poliisi tiedoitti viikonlopulla, että neljästä kahteentoista jalkaan korkeat lumikinokset ovat jättäneet noin 6,000 kotia "saarrostilaan".

Mitä muut sanovat

SUOMESSA ILMESTYVÄN "PÄIVÄN SANOMIEN" "ESKONEN":

Niin kävi kuin povattiin: Vennamon ryhmä Helsingin kaupunginvaltuustossa repesi keskiviikkoehtoona kuin temppelin esirippu ennen. Vanha sotaratsu, toimitusjohtaja, majuri evp. Reino Wilhelm rovastinpoika Palmroth, runoilijanimeltään Hirviseppä, "runoltajana" Palle, jätti näet juhlallisesti esimiehellensä vennamolaisen valtuustöryhmän puheenjohtajalle kansanedustaja, tullineuvos, varatuomari Veikko Vennamolle "suullisen eroanomuksensa puolueesta", kuten HS luonnehtii. Pahat kielet tosin kertovat, ettei hän koskaan ole ollutkaan "puolueen" elikkä SMP:n virallinen jäsen.

Kun Vennamon puolue alkoi saada ilmaa siipiensä alle niin tällä paikalla povasimme jo silloin, ettei se selviäisi pitkääkään aikaa eheänä, siksi heterogeenisistä elikkä hajanaisista aineksista se oli kokoonpantu. Kun Vennamo maan syrjäseuduilla kosiskelee köyhiä pikkutilallisia ja metsätyömiehiä, noita nykyajan todellisia proletaareja, niin kaupungeissa ja liikepaikoilla hän veljeilee pankkimiesten ja keinottelijoiden kanssa ja nostattelee revanssimielialaa Neuvostoliiton-vastaisilla jutuillaan. On selvää, ettei tuommoisella pelillä voida pitkälle potkia. Ja niin vennamolaisuus tulee jäämään lyhyeksi välinäytökseksi suomalaisen politiikan historiassa. Köyhät äänestäjät palaavat vasemmalle, revanssistit poistuvat oikealle, kuten Pallen esimerkki vastaansanomattomasti todistaa.

Arnd Bemman:

Länsi-Saksan koulupolitiikan tulos "Hitleriä täällä tarvittaisiin"

Vuosikausia Länsi-Saksan koulu- ja sivistyspolitiikka on huolestuttanut valppaita kansainvälisiä tarkkailijoita. Yhä vielä noin 30,000 entistä natsia toimii johtavissa tehtävissä koululaitoksessa. Koulukirjoja kirjoittavat kokeneet NSDAP:n propagandistit. Vast'ikään yhdessä tuoreimmista historiankirjoista — kustantaja Westermann-Verlag, joka toimittaa 20% Länsi-Saksan koulukirjoista — vaadittiin "suojaamaan Euroopan linnoitusta idästä päin tulevilta aasialaisten hyökkäyksiltä, ennen kaikkea venäläisiltä". Hunnien, avaarien, arabien, tataarien ja turkkilaisten tavoin olisi nyt lyötävä venäläiset takaisin. Tämäntyylistä primitiivistä historiankirjoitusta Liittotasavallassa on harrastettu jo vuosikausia.

Kaikissa humanistisissa aineissa, kuten saksan kielessä, historiassa, taidekasvatuksessa jne., tapahtuvan kommunismin vastaisen kasvatuksen rinnalla erittäin matala opetuksen taso vallitsee luonnontieteellisissä aineissa, kuten matematiikassa, kemiassa ja fysiikassa. Näin koulutusjärjestelmä on Bonnin valtionjohdon suunnitelmien mukaisesti alistettu palvelemaan päämäärää, jonka tarkoituksena on valmistaa nuorta sukupolvea uuteen fasismin diktatuuriin. Sen, mitä jo on saavutettu, osoitti äskettäin frankfurtilaisen yhteiskuntatieteiden instituutin Länsi-Saksan kouluissa suorittaman kiertokyselyn tulos.

Eräässä Hessenissä toimitetussa kyselyssä todettiin, että noin 60% klassisen linjan ja 30% reaalilinjan oppikoululaisista "kannatti valtiojärjestelmää, jossa olisi määräävänä tekijänä NSDAP:n esikuvan mukainen puolue". Frankfurtilainen instituutti totesi edelleen, että 50% klassisen linjan ja 30% reaalilinjan oppilaista "toivoi führeriä". Konkreettisesti koululaisten vastaus kuului näin: "Hitleriä täällä tarvittaisiin".

Levottomuutta ei herätä ainoastaan myönteinen asennoituminen fasismiin, vaan myös Länsi-Saksan kouluissa annettava humanismin hengen vastainen ihmis- ja rotuvihan leimaama kasvatus. 45 prosenttia kyselyyn vastanneista koululaisista esitti seuraavanlaisia mielipiteitä: "Maamme ulkomaalaisten työläisten pitäisi käyttää punaista käsivarsinauhaa". Toisinajattelevat oli si 'pantava telkien taakse', 'tapettava kaasulla' tai 'ampumalla'".

Tämä ylemmillä luokilla — siis 12—16-vuotiaiden koululaisten keskuudessa — suoritettu kysely antaa kuvan sellaisen koulupolitiikan valtavasta fasismihenkisyydestä, joka pitää ratkaisevana päämääränä kasvattaa ei suinkaa demokraattisesti, edistysmielisesti ajattelivia ihmisiä, vaan primitiivisiä, väkivaltaisia alamaisia James Bond-filmien hengen mukaan.

Kun oppikoulujen ylempiluokkalaisten keskuudessa ilmenee voimakkaasti fasistisia asenteita, niin länsisaksalaisten kansakoululaisten keskuudessa suoritetut kyselyt ovat osoittaneet, miten vähän nämä tuntevat poliittisia peruskäsitteitä. Vain noin 18 prosenttia Nordrhein-Westfalenin koululaisista kykeni antamaan tyydyttävän vastauksen kysymykseen, kuka oli Adolf Hitler. Vain 5 prosenttia kyselyyn osallistuneista 12-vuotiaista kansakoululaisista kykeni asettamaan käsitteen keskitysleiri fasistien suorittamien väkivaltarikosten yhteyteen.

Kun Länsi-Saksassa ammattiliittojen jäsenet, edistysmieliset älymystön edustajat sekä myös koululaiset ja opiskelijat ovat ryhtyneet nykyään vastustamaan tätä natsihenkistä koulupolitiikkaa ja vaativat fasistien erottamista opettajantoimista, niin yllä kuvattujen "tulosten" perusteella tämä on aivan oikeutettua. Juuri se, miten voimakkaasti heidän vastalausetoimenpiteitään yritetään tukahduttaa, osoittaa, että Bonnin hallitus haluaisi kaikin keinoin pitää kiinni tähänastisesta koulupolitiikasta, jotta se voisi tämän harhaan johdetun nuoren sukupolven avulla helpommin toteuttaa Bonnin politiikan kostohenkiset päämäärät.

— (PANORAMA DDR)—

Neuvostoliitossa paljon jääkarhuja

Moskova. — Neuvostoliiton virallinen uutistoimisto Tass tiedoitti viikonlopulla, että maailman suurin jääkarhuyhdyskunta on löydetty NL:n alueella olevilta Wrangelin ja Heraldin saarilta Pohjoisesta Jäämerestä. Yhdyskunnassa sanotaan olevan noin 200 jääkarhua.

PÄIVÄN PAKINA

VÄÄRÄSSÄ SEURASSA

Näyttää siltä, että pääministeri Trudeau on unohtamassa lennokkaat katsomuksensa "oikeudenmukaisesta yhteiskunnasta" ja takertumassa yhä useammin taantumuksen suohon.

Pääministeri Trudeau on puhunut paljon ja toisinaan aika hyvin perustellen siitä, että Canada tarvitsee perustuslakiin liittyvää oikeuksien lakia mikä takaisi kansalaisten perustusoikeudet, mihin kuuluu puhe-järjestymys-,sanavapaus- ja muut oikeudet, luultavasti mukaanlukien oikeus kuunnella "agitaattoreitakin".

Kun eräät pikkusielut — miksi Financial Post lehti leimasi heitä — yrittivät liitto- ja maakunta hallitusten pääministerien perustuslakikonferensissa selittää, että he olisivat paljon onnellisempia, jos ko. oikeuksien lakia ei liitettäisi perustuslakiin, niin pääministeri Trudeau sanoi aivan oikein, että vain se takaisi sen, ettei mikään hallitus — ei sen paremmin liittokuin maakuntahallituksetkaan — voisi tätä oikeuksien lakia muuttaa, huonontaa eikä romuttaa.

Juuri näistä syistä allekirjoittanut ja monet työväenliikkeen jäsenet ja kannattajat haluavat, että oikeuksien laki, missä sivumennen sanoen pitäisi määritellä eräitä muitakin tärkeitä oikeuksia kuin sellaisenaan tärkeät puhe-, kokoontumis- ja sanavapausoikeudet, olisi liitettävä Canadan uuteen perustuslakiin, koska perustuslakia ei voida noin vain jonkun mielijohteen tai "painajaisunesta" johtuvan "pelon" vuoksi muuttaa tai romuttaa.

Merkillepantavaa myös on, että pääministeri Trudeau antoi itse viimeviikolla näytteen siitä, kuinka tärkeätä on saada ihmis- ja kansalaisoikeudet turvatuksi kaikkia mielivaltaisuuksia vastaan.

Ottawasta tulleiden uutistietojen mukaan pääministeri Trudeau oli sanonut, että liittohallituksen on ehkä tulevaisuudessa tiukennettava toimenpiteitään, jos tulee "selväksi, että rajan takaa tulee agitaattoreita levittämään kapinallisuutta Canadaan".

Joe McCarthyn johdolla toteutettiin kylmän sodan pahimpina aikoina tällaista "rajatiukkuutta" canadalaisia vastaan, joita epäiltiin, ei yksinomaan "agitaattoreiksi" vaan, ja mikä pahinta, myös Yhdysvaltain sotapolitiikan vastustajiksi.

Haluaisiko pääministeri Trudeau painaa nyt Canadan samanlaiseen asemaan, mikä sivumennen sanoen aiheutti aikoinaan todellisen mustan silmän Yhdysvaltain maineelle ja arvovallalle?

Mitä agitaattorien "vaaraan" tulee, niin sellaista ei ole luonnollisestikaan olemassakaan. Pääministeri Trudeau tunnusti tämän tosiasian Louis Rielin patsaanpaljastustilaisuudessa esittämillään asiallisilla huomautuksillaan.

Riel hirtettiin täällä "kansanvillitsijänä" eli agitaattorina. Mutta tosiasia oli, "että puoliveriset" (metisit) asukkaat olivat pahemmassa kuin hätää kärsimässä aavikkamaakunnissa. Jos he eivät olisi saaneet johtajakseen Rieliä, niin tilalle olisi tullut joku toinen. Kysymys ei ollut loppukädessä jostakin yhdestä johtajasta, vaan suurten kansanjoukkojen tyytymättömyydestä ja valituksista.

Jos tällaista tyytymättömyyttä ei ilmene, silloin ei liioin kukaan kuuntele "kansanvillitsijöitä". Tämän tietää pääministeri Trudeau paremmin kuin moni vähemmän kouluja käynyt ja lukenut henkilö.

Kuinka monta sellaista pommitusta, mikä tapahtui Montrealin osakepörssissä, ja sellaista selkkausta mikä tapahtui Sir George Williams yliopistolla, on tapahdutettava ennenkuin hallitus saavuttaa sen asteen, kysyi puolestaan tunnettu toryyolitiikko George Hees väittäen, että "avoimen oven" politiikka antaa agitaattoreille tilaisuuden puhua hallituksen kukistamisesta voimakeinoin."

Sen sijaan että hän olisi torjunut mr Heesin noitajahtiasenteen pääministeri Trudeau sanoi (mikäli lehtitiedot paikkansa pitävät), että sellainen toiminta — "agitaattorien rajan yli tulo" jne. — on tarkkailun alaisena . . . Jos tulee ilmeiseksi, että ihmisiä tulee rajan yli "kapinallisuustarkoituksessa" hallituksen tulee olla tiukemman tulevaisuudessa.

Kuinka oikeassa olikaan pääministeri Trudeau selittäessään, että me tarvitsemme perustuslakiin liitettyä oikeuksien lakia!

Selvää on, että Montrealissa suoritetut pommiattentaatit ovat montrealilaista alkuperää. Jos näin ei olisi, tihutyön tekijät olisivat joutuneet aikoja sitten kiinni.

Mitä taas tulee Sir George Williamsin yliopiston välikohtaukseen niin parasta olisi ensin kuulla minkälaisia todistaja- ja muita lausuntoja kuullaan esim. oikeuskuulustelujen yhteydessä. Turhaa on mr Heesin sanomalehtien palstoilla leimata mainitun yliopiston tapahtumat ulkomaisten "agitaattorien" tekosiksi kun monet seikat viittaavat siihen, että sikäläiset ylioppilaat olisivat rauhallisia siihen asti, kun heitä kohtaan ruvettiin voimakeinoja käyttämään.

Emme puolusta kenenkään terroritekoja. Mutta emme liioin usko, että mr Hees olisi saanut mistään taivaallista oikeutta lehtien palstoilla julistaa "tuomioitaan" siitä, mitä muka mainitulla yliopistolla tapahtui.

Ei ollut turhaa tuulenpieksentää se kun pääministeri Trudeau sanoi edellämainitussa Rielin patsaan paljastustilaisuudessa, että "Louis Rielin taistelua ei ole vielä voitettu". — Kansakoura.

Urheilua

Pousi 765 Mustakari 503

Los Angeles. — Suomen Pertti Pousi voitti pituushypyn tuloksella 765 Yhdysvaltain yleisurheiluliiton sisäratakilpailuissa Los Angelesissa viikko sitten lauantai-iltana. Amerikkalainen Jim Moore tuli toiseksi tuloksella 740.

Erkki Mustakari sijoittui kolmanneksi seiväshypyssä tuloksella 503. Seiväshypyn voittaja Bob Seagren selvitti 520.

Diessner 3000 m 7.47,8

Berliini. — Itä-Saksan Bernard Diessner saavutti 3,000 metrillä uuden epävirallisen hallikilpailujen ME-tuloksen 7.47,8 viikko sitten sunnuntaina Itä-Berliinissä järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa.

Diessner paransi 1,2 sekunnilla maanmiehensä Siegfried Hehmannin nimissä ollutta entistä maailman kärkitulosta.

Helmi Hietapakan muistolle

Port Arthur. — Mrs. Helmi Hietapakka kuoli torstaina, helmik. 13 päivä 1969 Port Arthurin sairalassa. Hän oli syntynyt Joensuussa, Viipurin läänissä Suomessa ja tullut tänne Canadaan 1927.

Suremaan jäi hänen miehensä Wäinö, neljä siskoa Suommessa sekä paljon muita sukulaisia sekä omaisia. Hän toimi meidän naisten joukossa aina täsmällisesti mutta sitten tuli sairaus ja hän joutui olemaan sairaalassa. Me kaikin muistamme hänet yhtenä hyvänä toverina, joka aina otti osaa monenlaisiin tehtäviin vaan nyt hän on poissa joukostamme ja me jokainen koetamme muistaa häntä yhtenä meistä. Monet ystävät sinua Helmi muistelee sillä olit yksi meistä. Nukkuos rauhassa, elon huolet eivät enää sinua rasita.

Jo tuskat loppuivat sulta
siis nukkuos lepoon rauhaisaan,
sekä ikiuneen unholaan, sinua
me kaivaten muistamme aina.
Siispä sydän väsyi, kuolo kutsui
pääsit lepoon iäiseen.
Muisto säilyvi sinusta
kauniina mielessämme.
— Tyyne Sillman.

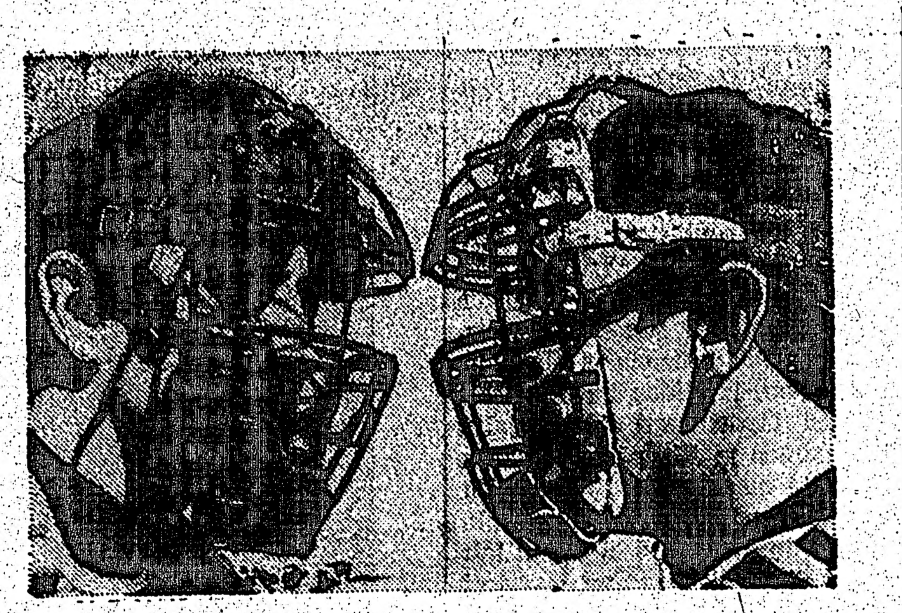

Ammattilaisen baseball pelin monet pelurit ovat jättäneet ilmoittamatta kevätharjoituksiin. Se johtuu pelurien ja joukkueiden omistajien välisestä eläke-rahakiistasta. Pelurit haluavat myös suurempaa sananvaltaa sovitteluratkaisuissa. He ovat uhanneet jatkaa boikottiaan pelikauden alkamiseen asti ellei sopimuksen päästä. — TTS kuva.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Talvinen tervehdys täältä Eteläpäästä. Uutta lunta täällä kovasti ikävöidään, vaikka entistäkin on aivan liikaa. Mutta tuo aurinko on viime pnä sulatellut vanhaa, joten on syytä pelätä lumen aikaista loppumista ja tätä emme ole tottuneet näkemään näillä seuduilla.

Meistä maailman sodan jälkeen tulleista siirtolaisista alkaa kaikista tulla tupavaareja ja mummuja. Kaikille alkaa sopia nimen eteen ammatiksi "entinen". Niin siinä käypi tämän kirjoittajallekin hyvin pian. Ollaan "entisiä" rakennusmiehiä ja karpentereita, "entisiä" maanviljelijöitä ja karjan kasvattajia, "entisiä" kokkeja ja naiset yleensä taitavat olla entisiä heiloja.

Mutta meidän suhteen ei taida tulla kenellekään niin suurta erehdystä kuin tuli sille "entiselle" savolaiselle isäntämiehelle. Tapahtuma oli näin: Siellä Suomessa, Iisalmen maalaiskunnassa on Runnin täysihoitola, jossa ihmiset ovat käyneet ruosteveritä juomassa jo monta kymmentä vuotta. Eräänä kesänä oli sitten mennyt lomailemaan Suomen yksi piispoista. Niinpä Piispa jonakin kauniina aamuna lähti terveyskävelylle. Tällä reisulla hän tapasi erään paikkakunnan maanviljelijän, joka oli vasikkahaan aitaa korjailemassa. Miehellä oli synnynnäinen savolainen uteliaisuus ja tarkka silmä huomaamaan seurapiirinsä osanottajat. Siksi hän ei malttanut olla kysymättä — Taijatte olla pastori?

— Olen ollut, kuului lyhyt ja välttelevä vastaus.

— Ehkä nyt kirkkoherra?

— Olen ollut sekin.

— Sitten kai rovasti?

— Olen ollut — oli vastaus edelleenkin.

— Nyt selikis, tuumi ukko. Kääntyi työhomaansa päin ja mutisi itselleen. — sitä se viina tekköö.

* * *

Me Canadan suomalaiset olemme perustaneet nämä sanomalehdet ja monta muuta huomattavaa yhteistä laitosta tähän maahan. Vanhemmalla puolen ikää. Nämä sanomalehdet ovat vieläkin tarpeellisemmat jokapäiväisessä elämässämme ja yhteisen avun turvin niitä on koetettu pitää ilmestymiskunnossa. Siksipä nytkin hommatkaamme yhteisenä lahjana vaumulasti paperia Vapaudelle ja Liekille. Se on tehtävä jota ei saisi unhoittaa. Tehkäämme reilulla mielellä pieni lahjoitus tähän yhteiseen tarkoitukseen.

* * *

Osastomme vuosikokous pidetään Hankilan asunnolla sunnuntaina, maaliskuun 2 päivänä kello 3 iltapäivällä. Tervetuloa kaikki jäsenet ja jäseniksi aikovat!

* * *

Maaliskuun 9 päivänä, kello 7 pidetään entisen Star Clubin jäsenistön ja osakkeenomistajien yhteinen ja yleinen kokous entisessä ja tutussa paikassa, Star Clubin ruokailuhuoneessa.

Yleisesti on tietona, että tämä osuusruokala lopetti toimintansa viime kesänä. Sen jälkeen kun talo ja siihen kuuluva irtaimisto myytiin, on johtokunta maksanut kaikki tiedossa olevat liikkeen velat ja huoltanut liikkeen asiat sen loppuvaiheeseen. Nyt tarvitaan vain jäsenistön yhteinen päätös ja mielipide — sekä ehdotukset loppuvarojen suhteen. Siksi jokaisen osakkeenomistajan pitäisi olla päättämässä tästä asiasta. — H.

MIKSI STALIN TEKI SOPIMUKSEN HITLERIN KANSSA VUONNA 1939?

Kirjailija Aleksander Tshakovski Literaturnaja Gazetan päätoimittaja kertoo niistä tärkeistä tapahtumista uudessa romaanissaan "Piiritys" jotka edelsivät fasistisen Saksan hyök käystä Neuvostoliittoon. Kremlissä käydyistä neuvotteluista, Berliinissä pidetyistä Neuvostoliiton ja Saksan välisistä neuvotteluista jne. Romaanin ensimmäinen osa julkaistiin Znamia-aikakauslehdessä vuonna1968 ja herätti mielenkiintoa sekä Neuvostoliitossa että ulkomailla.

Seuravassa julkaisemme kirjailijan vastaukset eräisiin uutistoimisto Novostin (APN) edustajan esittämiin kysymyksiin.

Kysymys: Romaaninne ensimmäisessä osassa kuvaatte laajasti poliittisia tapahtumia Neuvostoliitossa ja ulkomailla. Kronologisesti ne tapahtuvat vuoden sisällä ennen Natsi-Saksan hyökkäystä Neuvostoliittoon. Siitä huolimatta romaanin nimi on "Piiritys". Miten te selitätte tämän?

Vastaus: Vaikka romaanin nimenä on "Piiritys", piirityksestä sen ensimmäisessä osassa ei puhuta. Mutta siitä kerrotaan toisessa osassa samoin kuin niiden historiallisten tapahtumien taustasta, jotka sattuivat samaan aikaan kuin Leningradin puolustus. Leningradin puolustus, samoin kuin Stalingradin taistelu muodostaa eräänlaisen huipentuman toisessa maailmansodassa: koko maailma näki tuolloin, mihin neuvostoihminen pystyy, kun hän jää silmätysten vihollisensa kanssa, kun hänen isänmaansa kohtalo on vaakalaudalla.

Leningradin piiritys ei ole minun kohdallani satunnainen aihe. Neljännes vuosisata sitten kirjoitin kirjan Leningradista. Sen nimi oli "Tämä tapahtui Leningradissa", ja tämän trilogian kaksi ensimmäistä osaa oli omistettu piiritykselle.

Kysymys: Romaanissa on kuvattu tapahtumia, joista ei ole aikaisemmin kirjoitettu neuvostoliittolaisessa kaunokirjallisuudessa ja jotka ovat kärjistetysti poliittisia. Ne liittyvät Neuvostoliiton politiikkaan sodan kynnyksellä. Mitä mielenkiintoista te kirjailijana näette tässä aiheessa?

Vastaus: Länsimaisten ideologisten vastaväittäjiemme kirjoitelmissa pulpahtaa aika ajoin esille tendenssimäinen tulkinta niistä olosuhteista, joissa solmittiin Neuvostoliiton ja Hitlerin Saksan välinen hyökkäämätömyyssopimus v. 1939. Tämän tulkinnan tarkoituksena on väittää meidän muka pettäneen maailman edistysmieliset voimat, kavaltaneen aseveljemme taistelussa ja ryhtyneen niromaan sovintoa Hitlerin kanssa. Halusin antaa romaanissa totuudenmukaisen kuvauksen olosuhteista, joissa tämä sopimus tehtiin.

Mainitsen niistä vain oleellisimmat. Ensiksikin Neuvostoliitto teki toistuvia ja sinnikkäitä yrityksiä Euroopan valtioiden kollektiivisen turvallisuuden varmistamiseksi Hitlerin varalta. Tämän kysymyksen historia juontaa juurensa varsin varhaisilta vuosilta. Niitä sisältyi Neuvostoliiton edustajien puheisiin Kansainliitossa sekä heidän neuvotteluihinsa Ranskan ja Englannin kanssa. Tästä asiasta väiteltiin loputtomasti Kansainliitossa. Neuvostoliiton ehdotuksia lykättiin monenlaisin verukkein ja siirrettiin erilaisten komissioiden käsiteltäviksi.

Neuvostoliitto yritti solmia Englannin ja Ranskan kanssa sopimuksen, joka olisi tarjonnut Euroopan maille edes jonkinlaisen suojan fasistiselta hyökkäykseltä. Neuvostoliitto ehdotti solmittavaksi liittoa siltä varalta, että jos Hitler jatkaisi kaappaustoimintaansa, hänen yrityksensä torjuttaisiin asevoimin. Englanti ja Ranska pyrkivät kaikin tavoin rakentamaan esteitä näille neuvotteluille. Neuvostolititolaiset diplomaatit joutuivat kamppailemaan jatkuvien vitkastelujen ja viivytysten kanssa. Kun sitten Moskovaan vihdoin ja viimein saapuivat Ranskan ja Englannin sotilasvaltuuskunnat, kävi ilmi, ettei niillä ollut minkäänlaisia valtuuksia sopimusten allekirjoittamiseen .Oli ilmeistä, että nämä valtiot kaikin tavoin rohkaisivat Hitleriä siinä salaisessa toivossa, että hän loppujen lopuksi käy Neuvostoliiton kimppuun.

Kun Tshekkoslovakia sitten kavallettiin Mynchenissä, kun Englanti ja Ranska allekirjoittivat Mynchenin sopimuksen, Neuvostoliitto tarjosi sotilaallista apuaan Tshekkoslovakian puolustamiseksi Hitlerin hyökkäykseltä. Näihin toimenpiteisiin Neuvostoliitto saattoi ryhtyä, sillä edellytyksellä, että Ranska tekisi samoin. Mutta Ranska ei tarjonnut apuaan. Olimme valmiit toimimaan itsenäisesti. Mutta Puola, joka oli Ranskan ja tosiasiallisesti myös Englannin satelliitti, ilmoitti diktaattorinsa eversti Beckin kautta, ettei ainuttakaan neuvostosotilasta päästetä Puolan alueen yli. Kaiken lisäksi Tshekkoslovakian silloinen presidentti Benes hylkäsi Neuvostoliiton tarjoaman sotilaallisen avun.

Kaikki nämä tapahtumat saivat hallituksemme ja kansamme vakuuttuneiksi siitä, että kapitalististen valtioiden tavoitteena on suostutella Hitler kääntämään katseensa pois lännestä tarjoamalla hänelle toimintavapautta idässä. Kun muistaa Hitlerin kirjan "Mein Kampf" ja monet hänen julkiset puheensa, on syytä päätellä, että Neuvosto-Venäjä oli aina ollut fasismin ekspansionististen ja militarististen pyrkimysten päätavoite. Silloisissa olosuhteissa Neuvostoliiton kansainvälinen asema oli varsin tukala. Todettuaan, että Ranska ja Englanti pelaavat Mynchenin sopimuksen puitteissa kaksinaamaista peliä, Neuvostoliitto oli pakotettu solmimaan edellä mainitun sopimuksen. Me tiesimme kuitenkin, että tämä sopimus on tilapäinen ja lyhytaikainen. Romaanissani on kohta, jossa kuvataan Neuvostoliiton ulkoasiainministerin neuvotteluja Hitlerin kanssa Berliinissä. On o l e m a s s a neuvostoliittolaisten tulkkien näistä neuvotteluista tekemät muistiinpanot sekä saksalaisen osapuolen merkinnät, joita on säilytetty arkistossa ja joista osa Hitlerin kukistumisen jälkeen joutui amerikkalaisten haltuun. Nämä asiakirjat osoittavat, että solmiessamme hyökkäämättömyys sopimuksen Saksan kanssa emme pyrkineet mihinkään muihin päämääriin kuin oman maamme turvallisuuteen, emmekä antaneet Hitlerin provokaatioiden hämätä itseämme hänen yrittäessään käyttää tätä sopimusta omien itsekkäitten päämääriensä saavuttamiseksi.

Kysymys: Romaaninne "Piiritys" poikkeaa puhtaasti historiallisesta romaanista sanan varsinaisessa merkityksessä. Se pakottaa lukijan analysoimaan tämän päivän kansainvälistä tilannetta ja suorittamaan vertailuja menneisyyteen. Ihmiset alkavat varmaan pohtia Saksan liittotasavallan oloja ja aprikoida, mahtaako historia toistaa itseään.

Vastaus: Kapitalististen maiden nykyisessä politiikassa on kieltämättä piirteitä, jotka pakotattavat ajattelemaan vertailukohtia ihmiskuntaa aikaisempina aikoina kohdanneista onnettomuuksista. En aio missään tapauksessa ryhtyä suoraan vertailemaan Länsi-Saksan oloja Saksassa Hitlerin aikana vallinneisiin olosuhteisiin, mutta samalla neuvostoihmisenä ja sodassa mukana olleena en voi olla valpastumatta seuratessani revanshihenkisten mielialojen riehumista ja uuden "Fyhrerin" Adolf von Thaddenin johtaman NPD:n kasvua, joka monessa suhteessa tuo mieleen Hitlerin natsipuolueen kasvun. Minua arveluttaa suuresti ja saa myös varuilleen USA:n johtamien kapitalististen suurvaltojen Länsi-Saksaa rohkaiseva politiikka. Me neuvostoihmiset saimme maksaa kalliin hinnan menneistä tapahtumista. Ne vaativat 20 miljoonan neuvostoihmisen hengen. Tämän päivän tapahtumat maamme rajojen ulkopuolella ovat tärkeitä sekä nykypäivälle että tulevaisuudelle, myös meidän maamme tulevaisuudelle. Kirjallinen teos mahdollisimman sotkuisesta ristiriitojen vyyhdestä meidän maamme ja imperialististen valtioiden välillä — kuvailen 30-luvun viimeistä sotaa edeltäneitä vuosia — synnyttää lukijoissa halua vertailla nykypäivän tapahtumia siihen, mitä on tapahtunut menneisyydessä.

Kun Hitler nousi valtaan, hän sai huomattavaa rahallista tukea fasismia pelipanoksenaan käyttäneiltä finanssi- ja teollisuusmonopoleilta kuten Flickiltä, Kruppilta Thyssenilta, Siemensiltä, ja muilta jotka rahoittivat Hitleriä natsien valmistellessa iskua Neuvostoliittoon. Luulisin, että myös tänään on porvarillisten valtioiden hallituksissa ja monopoleissa runsaasti ihmisiä, jotka sijoittavat rahojaan Länsi-Saksaan ja sen talouselämään hautoen samantapaisia toiveunia.

Lisäksi Saksan liittotasavallan nykyinen asema NATO:ssa, sen pyrkimys saada ydinaseita haltuunsa ja päästä johtoasemaan tässä sotaliitossa yritykset tehdä Saksan liittotasavallasta mahtavin finanssivaltio osoittavat, että vertailut ovat mahdollisia.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kaiku-kuoro toimeenpanee kabaretti-tanssit Kalevala päivän juhlimisen merkeissä perjantaina helmik. 28 p. Finnish haalilla. Tarjoilu alkaa kello 7.30 illalla ja tanssin soitto kello 9 illalla. Tervetuloa jokainen sanovat järjestäjät.

* * *

Uusi työehtosopimus, jonka olivat neuvotteluissa valmistaneet Can-Car tehtaan työläisten union no. 81 edustajat yhdessä liikkeen johdon edustajain kanssa, hyväksyttiin jäsenistön kokouksessa.

Sopimus on kahdeksi vuodeksi, astuen voimaan taannehtivasti elok. 31 päivästä 1968 ja kestäen marrask. 30 päivään 1970. Siihen sisältyy 18½ prosentin nousu palkkoihin. Viime elokuusta alkaen taannehtivasti maksetaan $2.00 vähintään ja $5.00 korkeintaan viikolta maksamatonta palkkaa. Ja syyskuun 1 päivästä tänä vuonna kohoten palkka asteittain sekä 40 senttiä viikottain elinkustannuksien nousun vastaava palkanlisäystä. Myös kolmen viikon loma 10 vuotta työssä olleille ja neljän viikon loma 20 vuotta työssä olleille.

* * *

Matt's Bakery rakennuksessa Bay kadulla melkein Vapauden kirjakaupan vastapäätä oli tulipalo tiistaina. Tulen sanottiin alkaneen kellarista, mutta palokunta ei voinut lausua mitään varmaa. Palokuntalaiset laskivat vettä joka suunnalta, mutta sakea savu esti sisälle menon ilman kaasunaamaria. Katto, lattia ja muut puuosat paloivat, mutta tiiliseinät jäivät pystyyn. Tämä oli Kivelä & Matt's Bakery liikkeen toinen rakennus ja selitettiin vakuutuksen korvaavan ainakin osittain tulipalosta koituneen vahingon.

* * *

Tauno E. Hannula kuoli täällä sairaalassa helmik. 10 p. pitkäaikaisen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Fort Williamissa, asunut myös Hornepaynessa ja Torontossa. Jälkeensä suremaan jäi vaimonsa Kirsti, kaksi poikaa Allan ja Donald, kolme lastenlasta, yksi sisko, Elma, ja kaksi veljeä Oiva ja Einar.

* * *

"Nuori mylläri" on vihdoinkin saapunut Port Arthuriin.

Suomi-Filmi esittää Maiju Lassilan maalaishuvinäytelmän värielokuvana "Nuori myllari". Sen elokuvasovituksen on suorittanut Usko Kemppi ja ohjannut Valentin Vaala.

Näytetään sunnuntaina, maaliskuun 2 pnä, alkaen kello 1.30 ip. Finnish haalilla, 316 Bay St. Oviraha $1.00 aikuisilta ja 50 senttiä lapsilta.

Huom. Tämä elokuva näytetään vain yhden kerran, joten toivotaan jokaisen tulevan katsomaan.
— ATH.

Israelin suunnitelma rajojen muutoksista

Kairo. — Egyptin ulkoministeri Mahmud Riad syytti perjantaina Israelia laajenemispyrkimyksistä ja sanoi, että se yrittää hankkia uusia arabialueita. Hän lisäsi, että Israel toimii avoimesti YK:n turvallisuusneuvoston 22. marraskuuta 1967 tekemää päätöslauselmaa vastaan, jossa vaaditaan lähi-idän kriisin ratkaisemista.

Riad lausui neuvoston puheenjohtajalle Armand Berardille osoit tamassaan pitkässä nootissa, että maailmanjärjestö odottaa neuvoston ryhtyvän "myönteisiin toimiin jotka ovat tarpeen hyökkääjän pidättelemiseksi".

Israelin pääministeri Levi Eshkol sanoi äskettäin Newsweek-lehdelle myöntämässään haastattelussa, että Jordan-virran on jäätävä Israelin turvallisuusrajaksi. sanoi Riad edelleen. Eshkol sanoi myös, että Israel ei luovu koskaan Jerusalemista eikä Golanin kukkuloista ja että se vaatii israelilaisten joukkojen sijoittamista Sharm El-Sheikhiin. "Tämä lausunto ilmaisee selvästi, minkä vuoksi Eshkol nyt katsoo hyväksi pilkata demilitarisoitujen vyöhykkeiden muodostamista", hän lisäsi.

Riad jatkoi, että Israelin ulkoministeri Abba Eban ja puolustusministeri Moshe Dayan ovat äskettäin antaneet samantapaisia lausuntoja. Israelin miehittämistä alueista. Ulkoministerin mukaan "Israelin laajennussuunnitelmat" voidaan siis tiivistää seuraavasti:

1. Jerusalemin liittäminen Israeliin.

2. Syyrialle kuuluvien Golanin kukkuloiden jatkuva miehitys.

3. Jordanin länsirannan jatkuva miehitys ja sen täydellinen valvonta, joka käytännössä tuhoaa Jordanian suvereniteetin tässä osassa maata.

3. Gazan alueen taloudellinen ja hallinnollinen yhdistäminen Israeliin.

5. Sharm el-Sheikhin ja Akabanlahden alueen jatkuva miehitys samoin kuin jatkuva sotilaallinen läsnäolo osassa Siinaita.

6. Israelilaisten siirtokuntien perustaminen miehitetyille alueille

Täytevaalit ovat huhtikuun 8 pnä

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau ryhtyi viikon vaihteessa nopeisiin toimenpiteisiin täyttääkseen alahuoneessa vapaaksi tulleen paikan, mikä johtui aikaisemmin tässä kuussa annetusta oikeuden päätöksestä, jonka mukaan liberaalipuolueen voittama British Columbian Comox-Albernin vaalipiiri julistettiin avoimeksi. Täytevaalien päivämääräksi mr Trudeau julisti huhtikuun 8 päivän. Hän ilmoitti täytevaalien päivämäärästä alahuoneessa perjantaina.

British Columbian oikeus julisti viime kesäkuun vaalien tuloksen pätemättömäksi, sillä perusteella, että sotilaat äänestivät vaalialueella laittomasti. Liberaalien Richard Durante menetti parlamenttipaikkansa oikeuden päätöksen johdosta.

Minkään puolueen taholta ei ole vielä ilmoitettu ehdokkaan nimityskokouksen pidosta, mutta Duranten uskotaan koettavan onneaan uudestaan.

NDP:n ehdokkaana uskotaan olevan jälleen Tom Barnettin, joka edusti vaalipiiriä ennen viime kesäkuun vaaleja ja hävisi Durantelle kolmella äänellä.

Pakoyritys epäonnistui

Toronto. — Erään Toronto Dominion pankin haarakonttorin aseellisesta ryöstöstä syytettynä ollut 25-vuotias Dwight Bryant hyppäsi ulos Toronton vanhan kaupungintalon toisen kerroksen ikkunasta viikonlopulla, mutta joutui uudestaan kiinni saatuaan 20 jalan korkuisessa putouksessa nilkkaluunmurtuman.

SKDL:n eduskuntaryhmä:

LÄNSI-SAKSAN VAALIMENETTELY KV:n OIKEUDEN LOUKKAUS

Helsinki. — Kansandemokraattinen eduskuntaryhmä totesi kannanotossaan torstaina Länsi Saksan syyllistyvän vakavaan kansainvälisen oikeuden loukkaukseen ja pyrkivän Euroopassa vallitsevan tilan muuttamiseen, kun maan presidenttivaali toimitetaan mielenosoituksellisesti Länsi-Berliinissä. Ryhmässä kuultiin ulkoasiain valiokunnan jäsenen kansanedustaja Hertta Kuusisen alustus. Ryhmä hyväksyi seuraavan kannanoton:

SKDL:n eduskuntaryhmä tuomitsee Saksan Liittotasavallan hallituksen päätöksen toimituttaa Länsi-Saksan presidentinvaalin maan rajojen ulkopuolella Länsi-Berliinissä. Tämä päätös on vakava kansainvälisen oikeuden loukkaus ja tähtää Euroopassa vallitsevan tilan muuttamiseen. Täten sillä on kansainvälistä jännitystä lisäävä vaikutus, jota vielä pahentaa uusnatsien osallistuminen liittopäiville. Suomen hallituksen olisi omalta osaltaan pyrittävä tekemään parhaansa tilanteen pysyvästi rauhoittamiseksi Euroopassa. Eräänä tehtävänä olisi molempien Saksan valtioiden diplomaattinen tunnustaminen, sanotaan lopuksi.

Presidenttivaaliin aikoo osallistua 22 uusnatsia

Berliini. — Länsi-Berliinin uusnatsit valmistelevat suurta propagandatilaisuutta liittopresidentin vaalien ajaksi, siis maaliskuun 5. päiväksi. Näistä hankkeista ollaan myös Länsi-Berliinin senaatissa tietoisia.

Tarkoituksena on 22 uusnatsistisen presidentinvalitsijamiehen avulla saada NPD:n poliittinen merkitys kohotetuksi Länsi-Berliinissä.

Moskova. — Länsisaksalaisia uusnatseja ei enää tyydytä apumiehen paikka, vaan he pyrkivät yhä enemmän pääsemään mukaan Länsi-Saksan hallitsevien piirien järjestämien provokatoristen näytelmien ohjaukseen, kirjoittaa Pravdan huomioitsija Igor Melnikov.

Mitä lähemmäksi tulevat vaalit, sen selvemmin käy ilmi kristillisdemokraattisen puolueen CDU/CSU:n tunnuslauseiden ja taktisten keinojen samankaltaisuus uusnatsiseen kansallisdemokraattiseen puolueeseen nähden.

Kirjoittaja toteaa, että Länsi-Saksan sisäministeriön toimeenpanema aineiston keruu, jotta voitaisiin käsitellä kansallisdemokraattisen puolueen kieltämistä, on lopullisesti muutettu farssiksi. Länsisaksalaisen uutistoimiston DPA:n mukaan on tuskin oletettavaa, että liittohallitus aikoisi pyytää perustuslakioikeutta kieltämään NPD:n

Itä-Saksa esitti sovitteluehdotuksen

Berliini. — Länsi-Berliinin kommunistipuolue lupasi viikonlopulla, että Itä-Saksa avaa "Berliinin muurin" pääsiäisloman ajaksi jos Länsi-Saksa peruuttaa aikeet pitää Länsi-Saksan presidentin vaalit Länsi-Berliinissä ensi kuun alussa.

Länsi-Berliinin kommunistisen puolueen johtaja Gerhard Danelius teki tämän tarjouksen, joka antaisi mahdollisuuden kummallakin puolella Berliinin muuria asuville saksalaisille vierailla sukulaistensa luona pääsiäisloman aikana.

Länsimaiset virkailijat sanoivat "avonainen muuri" tarjouksen olevan yrityksen saavuttaa 800,000 Länsi-Berliinin asukkaan kannatus. Useilla länsi-berliiniläisillä on läheisiäkin omaisia Itä-Berliinin puolella.

Itä-Saksassa oleva Neuvostoliiton eräs sotilasasiamies sanoi myös viikonlopulla, että lännen liittolaiset tulevat olemaan vastuussa "jälkiseurauksista" jos Länsi-Saksan presidentin valitsijamiehet kokoontuvat Länsi-Berliinissä.

Kenraaliluutnantti Ilya Vinogradov sanoi: "Koska Länsi-Saksan virkailijat antavat huomata, että he eivät halua ottaa harkittavakseen Euroopan tosiasioita, niin heidän tulee valmistautua kantamaan täydellinen vastuu tästä johtuvista jälkiseurauksista."

Tilatkaa Vapaus

Wilson L-Berliinissä 'antaen rohkeutta'

Bonn. — Englannin pääministeri Harold Wilson ja Länsi-Saksan liittokansleri Kurt Georg Kiesinger päättivät viime torstaina Bonnissa kaksipäiväiset neuvottelunsa luvattuaan toisilleen jatkaa ponnisteluja Englannin saamiseksi pikimiten Euroopan talousyhteisön jäseneksi.

Laajoissa neuvotteluissaan osapuolet ovat myös päässeet yksimielisyyteen lisätä Pohjois-Atlantin puolustusjärjestön valppautta ja yhtenäisyyttä. Englanti on myös ilmaissut tukevansa Bonnin päätöstä liittopresidentin vaalien toimittamisesta Länsi-Berliinissä 5. maaliskuuta huolimatta Neuvostoliiton ja Itä-Saksan vastalauseista.

Puhuessaan Bonnissa järjestetyillä päivällisillä Wilson sanoi, että Englanti jatkaa yrityksiään päästä EEC:n täysivaltaiseksi jäseneksi. Hän ehdotti puheessaan Euroopan yhteistyön kehittämistä ulkopolitiikan ja puolustuksen alalla.

Kiesinger sanoi puolestaan, ettei hänen käsityksensä mukaan yhtyneellä Euroopalla ole tulevaisuutta ilman Englantia.

Kiesinger sanoi olevansa iloinen, että Wilson kävi perjantaina Länsi-Berliinissä, jonne myös presidentti Nixon saapuu myöhemmin tässä kuussa. Nämä vierailut antavat berliiniläisille uutta rohkeutta", Kiesinger lisäsi.

Länsi-Saksa voitti Haagissa merenpohjakiistan

Haag. — Länsi Saksa voitti torstaina Haagin kansainvälisessä tuomioistuimessa, jossa se vaati itselleen suurempaa osaa Pohjanmeren mannerjalustusta (pohjan loivasta laskeutuvasta osasta). Tässä osassa pohjaa on runsaasti öljyä. Asian käsittely on kestänyt kaksi vuotta.

Tuomioistuimen päätöksellä on maailmanlaajuinen merkitys, sillä se vaikuttaa myös muihin vastaavanlaisiin kiistoihin. Päätös tehtiin äänin 11—6.

Lyng puhui Nordekista

Oslo. — Norjan ulkoministeri John Lyng kiisti torstaina väitteet, joiden mukaan Pohjoismaiden taloudellisen yhteistyön laajentaminen eli Nordek suunnitelma vaikuttaisi myös kunkin pohjoismaan turvallisuuspolitiikkaan.

Esittäessä suurkäräjille ulkopoliittisen selonteon ulkoministeri käsitteli myös Euroopan markkinatilannetta ja totesi, ettei yhdentymispyrkimykset ole edistyneet Ranskan vastustuksen vuoksi.

Idän ja lännen suhteita käsitellessään Lyng sanoi nykyisen Berliinin kriisin osoittavan jälleen, kuinka tärkeätä on löytää pysyvä ratkaisu Saksan ja Berliinin kysymyksiin.

Protestoivat korkeita hintoja vastaan

Tokio. — Noin 880,000 työläistä ja perheenemäntää protestoi sunnuntaina Japanin jatkuvasti nousevia hintoja vastaan. Mielenosoituksia oli järjestetty 352:lla eri paikkakunnalla. Protestikulkueita oli organisoitu kahden japanilaisen ammattiyhdistyksen toimesta.

Kirjoituksia KEVÄT-julkaisuun

Vanhojen hyvien perinteiden mukaisesti ilmestyy Vapuksi Yhdysvaltain ja Canadan suomalaisten yhteisvoimin valmistama Kevät-julkaisu, mihin tulee 48 isokokoista sivua ja mahdollisimman monipuolinen ja miellyttävä sisältö.

Kuten aikaisemminkin, avustajien ajankohtaiset kirjoitukset, kertomukset ja runot, sekä kirjoitusten yhteyteen sopivat kuvat ovat lämpimästi tervetulleita. Kuvat palautetaan huolimatta siitä tulevatko ne käytetyksi tai ei, jos lähettäjät sitä haluavat.

Kun Kevät-julkaisu ilmestyy hyvissä ajoin ennen Vappua, niin avustajia pyydetään lähettämään kirjoituksensa ja kuvansa Kevät-julkaisun toimitukselle viimeistään maaliskuun 15 päivään mennessä osoitteella:

Kevät-julkaisu, Box 69, Sudbury, Ont.

Etukäteen avustajia kiittäen,

Kevät-julkaisun toimitus.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sanomalehtikomitean seurapelitilaisuus Finnish-haalilla torstaina, maalisk. 6 p:nä, kello 7.30 ip. Tervetuloa.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Finnish-haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

Nuorukainen kuoli moottorikelkka-onnettomuudessa

Viikonlopulla tapahtuneet kaksi erillistä moottorikelkkaonnettomuutta aiheutti yhden henkilön kuoleman ja sen, että toinen henkilö on hoidettavana Sudburyn General sairaalassa jalkaluunmurtuman johdosta.

Neelon-kunnassa lähellä maantie no. 17 tapahtunut moottorikelkkaonnettomuus vaati 17-vuotiaan Jacques Whisselin hengen. Hän ajoi moottorikelkalla sähköjohtolinjan myöten, jolloin hänen kelkkansa törmäsi sähköpylvään tukivaijeriin. Hänet todettiin onnettomuuspaikalla kuolleeksi. Tapauksen johdosta suoritetaan ruumiinavaus, mutta kuolemansyyntutkija tri J. A. Pidutti ei ole vielä päättänyt pidetäänkö kuolemansyyn tutkimuskuulustelut.

RR 2, Gore Bayssa asuva 23-vuotias Stuart Noble sai jalkaluun murtuman kun hänen moottorikelkkansa oli yhteentörmäyksessä erään auton kanssa. Maakuntapoliisi sanoi Noblen mahdollisesti yrittäneen ylittää maantietä moottorikelkallaan, jolloin yhteentörmäys tapahtui. Noble on hoidettavana Sudburyn General sairaalassa.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUSTARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUSTARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 eteläan
Richard Lake

UUSI
LOISTELIAS
ja ajankohtainen
JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS
PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Waters vastustaa alueellista kunnallishallintoa

Viime viikolla pidetyn Waterin kunnan valtuuston kokouksen työjärjestyksen pääkohtana oli alueellista hallintoa Sudburyn alueelle vastustavan selostuksen laatiminen. Kunnan esimies Charles White sanoi, ettei Waters-kunta kannata alueellista yhtymistä mutta valtuusto ei ole vielä puhunut asiasta Ontarion kunnallislautakunnan puheenjohtajan J.A. Kennedyn kanssa, joka suorittaa tutkimusta alueellisen hallinnon perustamiseksi Sudburyn alueelle.

"Asia tulee paljolta riippumaan kaivosrakennusten ja teollisuuden verottamismäärästä" sanoi White.

Star Bottling työläiset lakossa

Softdrink Workers Union of American Sudburyn osaston toimesta jaettiin maanantaina lentolehtisiä, joissa oli kuva virvokejuomapullostaja sekä pääkallon ja ristissä olevien sääriluiden "myrkky"symboli. Unionin työläiset aloittivat maanantaina lakon Star Bottling Work-yhtiötä vastaan ja jakoivat näitä lentolehtisiä tukeakseen lakkotaisteluaan.

Pääkallon ja sääriluiden lisäksi lentolehtisessä sanotaan: "Varokaa, myrkkyä union miehille."

"Tuotteiden boikotoiminen on lakivastaista," sanoi union kansainvälinen edustaja Harry Marley maanantaina, "joten tämän lentolehtisen tulkitseminen riippuu yksilöistä."

Noin 35 union jäsentä oli lakkovahtilinjassa maanantaiaamuna kello 9. Union jäsenet äänestivät yksimielisesti lakkoutumisen puolesta viime torstaina pidetyssä kokouksessa.

Virvokejuomatyöläiset organisoitiin union jäseniksi viime kesän aikana. Palkka- ja työehtosopimusneuvottelut alkoivat syyskuussa. Lokakuussa pyydettiin neuvotteluihin osalliseksi sovitteluvirkailija, mutta sopimusta ei saatu aikaan.

Helmikuun 5 päivänä Ontarion työministeri ilmoitti, ettei hän perusta kiistan ratkaisemiseksi sovittelulautakuntaa ja 14 päivän kuluttua ministerin lausunnosta lakon julistaminen tuli lailliseksi.

"Unio pyytää vähemmän rahaa kuin mitä me maksoimme ennen työläisten unioon liittymistä," sanoi Star Bottling-yhtiön presidentti Carl Nurmi. "Minä en voi ymmärtää tätä. Se on perin naurettavaa."

Mr Marley sanoi union hyväksyvän työehtosopimuksen samoilla perusteilla, jotka olivat voimassa Torontossa. Työläiset haluavat 40 tunnin työviikon ennen lakkoa voimassa olleen 48 tunnin työviikon sijasta ja $2.55 tuntipalkkaa sekä 9 sentin myyntipalkkiota korista virvokejuomien myynti- ja kuljetusmiehille.

Mr Nurmi sanoi tarjonneensa työviikon lyhentämistä 40 tuntiin ja peruspalkan korotusta 2.00 dollarista $2.25 ja myyntipalkkion korottamista nykyisestä 13 sentistä 16 senttiin.

Nixon-protesteja Pariisissa

Pariisi. — Pariisin "Left Bank" maanalaisen rautatieasemien seinät oli peitetty perjantaina tapahtuvaa Nixonin vierailua varten tunnuslauseilla: "Nixon sama kuin napalm." Jokaisessa Nixon sanassa olevan x-kirjaimen sijasta tunnuslauseissa oli käytetty hakaristiä.

KUOLLUT

Vilho Häkkinen

kuoli kotonaan Beaver Lakella sunnuntaina iltapäivällä, helmikuun 23 pnä 1969.

Suremaan lähinnä jäi sisaren poika valmoineen Mary ja Hiski Liikanen, Wanupissa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista torstaina, kello 1 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan.

KUOLLUT

Hilda Koskinen

(o.s. Pellikka)

kuoli Green Acres, Newmarketissa, tiistaina, helmikuun 18 pnä 1969, 73 vuoden ikäisenä.

Suremaan lähinnä jäi, miehensä Onni J. Koskinen; kolme tytärtä, Helen (Mrs. Wm. Lindsay), Torontossa, Lorie (Mrs. R. Larkin), Torontossa ja Dorothy (Mrs. R. Fraser), Kitchenerissa; kaksi poikaa, Arthur, Sudburyssa ja Raymond Koskinen, Calgaryssa; 15 lastenlasta ja yksi lastenlastenlapsi. Hautajaiset perjantaina Turner & Porter hautaustoimiston kappelista, 2357 Bloor St. W., Riverside hautausmaahan.

CSJ:n SUDBURYN OSASTOLLA OLI HYVIN ONNISTUNUT TOIMINTAVUOSI

Sunnuntaina Finnish haalilla pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokouksessa todettiin toiminnan edistymistä ja vilkastumista miltei kautta linjan edelliseen vuoteen verraten. Osastoon oli saatu vuoden aikana 17 uutta jäsentä, kuoro ja näyttämö olivat toimineet hyvin menestyksellisesti, sairashuoltokomitea oli vieraillut 1,267 potilaan luona, kirjastosta oli lainattu yli 600 kirjaa, osaston tilikertomus oli voittopuolella jne.

Kokouksessa käsiteltiin aluksi eräitä "juoksevia asioita". Tässä vaiheessa päätettiin pitkittää Työn Puiston ja Sudburyn kaupungin "kaupanhieronta-aikaa" maaliskuun 19 päivään asti, kuultiin lisätietoja pääsiäispyhien aikana Sudburyssa pidettäviksi suunnitelluista näytelmäfestivaaleista, keskusteltiin kuorolaisten Suomi-matkasta ja päätettiin antaa Vapauden naistenpäivän numeroon $25.00 tervehdysilmoitus.

Kuluneen vuoden toimintakertomuksen esitti kokouksen pöytäkirjurina toiminut Sofia Pöntiö selittäen, että vaikka toiminta ei olekaan ollut niin vilkasta kuin joskus ennen, niin yleispiirtein voidaan olla hyvin tyytyväisiä, jopa kiitollisiakin kuluneen vuoden toiminnasta.

Näytelmät, viime vuonna täällä pidetty suurjuhla, bingotilaisuudet, päivälliset, kuorokonsertit, harvestibingo, kevätmarkkinat ja muut tilaisuudet ovat onnistuneet oikein hyvin ja ne ovat yleisesti puhuen saaneet hyvän yleisökannatuksen, todettiin toimintakertomuksessa. Selväpiirteisen raportin lopussa ilmaistiin syvällinen kiitos siitä työstä, mitä jäsenet ja kannattajat ovat kuluneen vuoden aikana suorittaneet osaston kulttuurityön hyväksi.

Rahastonhoitaja Edwin Suksi esitti kokoukselle laajan ja yksityiskohtaisen tilikertomuksen osaston talousasemasta. Tilikertomuksesta ilmeni, että Työn Puisto oli tuottanut voittoa yli kaksituhatta dollaria ja Finnish haali lähes kolme ja puolisataa dollaria, edustaen se sivumennen sanoen haalin "liiketoiminnan" voittoa ensimmäisen kerran monen vuoden ajalta. Osaston yleiset tulot ja menot kuluttivat yllämainittuja voittoja, mutta koko vuoden tiliasema osoitti kuitenkin useiden satojen dollarien voittoa. Osaston toiminnan laajuutta kuvasi osaltaan se, että koko tulot vuoden aikana olivat vähän yli kaksikymmentä kaksi tuhatta ja menot yli kaksikymmentä yksi tuhatta dollaria.

Tilintarkastajat suosittelivat "hyvin ja huolella pidettyjen" tilien hyväksymistä sekä asianomaiselle vastuuvapauden myöntämistä minkä kokous yksimielisesti hyväksyi.

Jäsenkirjuri Ensio Wuori kiinnitti huomiota siihen, että osaston useita jäseniä on kuluneen vuoden aikana siirtynyt sinne mistä ei paluuta ole. Toisaalta on vuoden kuluessa hyväksytty 17 uutta jäsentä. Jäsenverotuloja on kertynyt yli 260 dollaria mikä summa on tilitetty rahastonhoitajalle. Tilintarkastajat suosittelivat tilien hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, minkä kokous hyväksyi yksimielisesti.

Impi Tommila esitti sairashuoltokomitean raportin mistä ilmeni, että komitean jäsenet — joita on nyt "vakituisessa toiminnassa" kolme, Vilma Lehtola, Ida Männistö ja Alina Eklund sekä rahastonhoitaja Impi Tommila olivat vuoden aikana vierailleet 1,267 potilaan luona, joista oli naisia 636 ja miehiä 631. Sen lisäksi oli käyty tervehtimässä ja viety jouluna pikkulahjoja vanhainkodissa, Bell Air hoitolassa ja keuhkotautiparantolassa. Rahaa oli komitean kassassa enää $48.00 — mutta lisää on tarkoitus hankkia bingopelin avulla, selittivät komitean jäsenet. Tilintarkastajain ehdotuksen mukaan hyväksyttiin yksimielisesti tiliraportti.

Toisena johtajana toimivan Arne Koivun kirjoittaman raportin Sävel-kuoron toiminnasta esitti Senja Suksi. Raportista kuultiin, että kuoro oli onnistunut suurjuhlan isäntäkuoron tehtävissä odotettuakin paremmin, että yleisökannatus ja tulokset olivat hyvät. Myös kuoron järjestämät bingot, ja muut tilaisuudet, sekä Suomen itsenäisyyspäivän konsertti ja kevätkonsertti onnistuivat tyydyttävästi. Kuoro on hyvässä vireessä ja siinä on yli 30 jäsentä. Lisää laulajia otetaan avosylin vastaan.

Rauha Mäki esitti näyttämökomitean raportin, josta ilmeni, että kuluneen toimintakauden aikana on esitetty ainakin 2 koko illan näytelmää, osallistuttu hyvällä tuloksella kahdella näytelmällä näytelmäfestivaaliin, järjestetty bingoja ja muita tilaisuuksia.

Lainakirjaston raportin esitti Arne Walli tiedoittaen, että kuluneen vuoden aikana on Finnish haalin kirjastosta lainattu 630 kirjaa, että kirjojen käyttäjien lukumäärä on 3-kertaistunut edelliseen vuoteen verraten, ja että "sakkorahoja" (liian kauan kirjojen pitämisestä) on kertynyt vain $5.60. Raportin yhteydessä sukeutuneen keskustelun perusteella päätettiin käyttää jokin määrä osaston varoja uusien kirjojen hankintaan sekä tehdä erinäisiä järjestelyjä kirjaston parantamiseksi.

Lastenkerhon raportin esitti Rauha Mäki osoittaen, että lasten toimesta järjestettiin myös viime vuonna hyvä äitienpäiväjuhla ja lasten kuusijuhla, jotka saivat hyvän kannatuksen osakseen. Suomikoulun opettajana ja ohjelmiston harjoittelun johtajana toiminut Rauha Mäki pyysi nyt vapautusta toimestaan. Käydyn keskustelun perusteella päätettiin esittää v.- ja u.-seura Alertsille, että järjestettäisiin yhteisvoimin lasten toiminta ja ko. erikoistilaisuuksien valmistaminen.

Naisten kerhon raportin esitti Sofia Pöntiö selittäen, että vaikka toiminta onkin ollut entistä heikompaa, niin toimessa on kuitenkin oltu hyviä asioita auttaen ja vielä on vähän rahaakin kassassa. Toivottiin toiminnan jatkumista.

Järjestysmieskysymyksestä sukeutui keskustelua mutta kun lopulta todettiin, että nykyisillä voimilla tullaan toimeen, niin mitään uusia valintoja ei tehty.

Näyttämöseura ja kuoro huolehtivat omista toimikunnistaan, mutta sairashuoltokomiteaan valittiin Impi Tommilan kumppaniksi erikoispyhien vanhainkoti ym. parantolain vierailujen ja pikkulahjojen järjestämistä varten Irja Koivula.

Tilintarkastajiksi valittiin Toby Hakala, Elvi Salo ja Aatu Koivula

Johtokuntaan tuli valituksi Edwin Suksi, Ensio Wuori, Eino Lehtola, Hannes Suomala, Arne Walli, Impi Poutanen, Anton Linna, Aimo Mäki ja Oscar Männistö.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Aimo Mäki — ja ravintolahenkilökunnan jäsenet tarjosivat välillä kieliä piristäneet pullakahvit..

Vilho Häkkinen kuoli sunnuntaina

Beaver Lake. — Paikkakunnallamme hyvin tunnettu kansalaisemme Vilho Häkkinen kuoli sunnuntaina. Hänen ruumiinsa löydettiin kotipaikkansa lähettyviltä hiihtoladun varrelta. Kuoleman uskotaan aiheutuneen sydänkohtauksesta. Hän oli 69 vuoden ikäinen.

Häkkisen ruumis löydettiin puolenpäivän tienoissa. Kun hänellä oli mukana CSJ:n Beaver Laken osaston kirjastosta lainaama kirja niin sen perusteella uskotaan, että Häkkisen tarkoitus oli tulla hiihtäen osaston haalilla järjestettyyn tilaisuuteen ja samalla ottaa kirjastosta uuden kirjan, ahkera lukumies kun oli.

Noin 30 vuotta Beaver Lakella asunut Vilho Häkkinen oli tullut Canadaan, Sudburyn alueelle 1924. Hänellä ei tiedetä olevan muita sukulaisia ja omaisia täällä Canadassa kuin H. Liikanen Wanupissa. —N

Sala-ampuja surmasi kaksi

Washington. — Eräs mies ampui kuoliaaksi kaksi naista ja haavoitti kolmea poliisia viikonlopulla ennen kuin suoritti itsemurhan poliisien rynnätessä taloon, johon mies oli sulkenut itsensä. Pyssymies ja kaksi surmansa saanutta naista löydettiin sen jälkeen kun poliisit ja palokuntalaiset, varustettuina luodinkestävillä liiveillä, ryntäsivät taloon, joka sijaitsee lähellä Walter Reed-armeijasairaalaa. Talo kärsi pahoja vahinkoja tulipalon johdosta mikä puhkesi 75 minuuttia kestäneen laukaustenvaihdon jälkeen. Yhden poliiseista sanotaan haavoittuneen vaarallisesti.

KIITOS

Kauneimmat kiitokseni teille, ystävät, jotka muistitte "Kananpoikaa", joka on syntynyt Kyttälän saunassa Törmän Kaisan avustamana 10 p. helmikuuta 1889 ja työnnetty maailmalle hyvien ihmisten avuin 14 p. tammikuuta 1907, siltä päästä Kurikkaa josta kiinni pidetään.

Tulipalo tuhosi perheeltä kodin Wahnapitaessa

RR 2. Wahnapitaessa asunut seitsemän henkinen Don Wrightin perhe jäi kodittomaksi tulen tuhottua heidän asuntonsa sunnuntaina iltapäivällä. Tällä alueella ei ole palokuntaturvaa ja viiden huoneen talo tuhoutui täydellisesti. Talo sijaitsi noin kolmen mailin päässä maantie no. 17:sta maantie no. 537 varrella.

Maakuntapoliisi kutsuttiin palopaikalle, mutta poliisi ei voinut tehdä mitään tulipalon sammuttamiseksi. Wrightien sanottiin olleen autoajelulla ja heidän palattuaan oli talo ollut tulessa jolloin mrs Wright oli mennyt naapurissa asuvan mrs Hannes Finnin luokse, jotta palopaikalle olisi voitu kutsua apua.

Wrightin pariskunnalla on viisi lasta, joista kolme jatkokouluiässä ja kaksi verraten nuorta. Tulipalon aiheuttamista vahingoista ei ole tehty arviointia ja vielä on tietämätöntä kuinka paljon irtaimistoa saatiin pelastetuksi.

Jalankulkija menetti henkensä Sudburyssa

Buchanan-kadulla asuvaa 17-vuotiasta Samuel Cundaria vastaan nostettiin syyte vaarallisesta autolla ajosta sen jälkeen kun sunnuntaina Albinson-kadulla tapahtunut onnettomuus vaati 50-vuotiaan jalankulkijan, John Kasparewiczin hengen.

Mr Kasparewiczin sanotaan olleen kävelemässä kohti kotiaan onnettomuuden tapahtuessa vain lyhyen matkan päässä miehen kodista. Hän sai onnettomuudessa pääkallonmurtuman ja todettiin kuolleeksi sairaalaan tuotaessa.

Tämä oli jo toinen tänä vuonna tapahtunut jalankulkijan hengen vaatinut auto-onnettomuus Sudburyn kaupungissa. Paavo Ollikainen sai surmansa tammikuun 18 päivänä lähellä Paris ja Regent katujen kulmausta tapahtuneessa onnettomuudessa. Onnettomuusauto pakeni paikalta.

Terveystarkastajat tapaamaan Lake Penagen asukkaita

Sudburyn alueen terveysvirasto on päättänyt lähettää terveystarkastajia tapaamaan Penage-järven rannalla olevien asuntojen ja kesämökkien omistajia sekä selittämään heille miten tulisi korjata nykyisin käytössä olevat jätevesien poistomenetelmät, joiden väitetään aiheuttaneen järven veden saastumisen.

Järven rannoilla asuville henkilöille tullaan sanomaan, että heidän tulee hankkia asianmukaiset jätevesien poistomenetelmät, jotka tulevat ehkäisemään pyykki-, tiski- ja muiden jätevesien järveen virtaamisen.

Viime perjantai-iltana pidetyssä terveyslautakunnan kokouksessa sanottiin, että Sudburyn alueen terveysvirasto ja Ontarion Water Resources Commission suorittavat järven vedestä yhteistoimin tutkimuksen.

Biologinen ja kemiallinen tutkimus osoitti, että pyykki- ja tiskivedet sekä huonosti toimivat septictankkisysteemit ja ulkohuoneet ovat lisänneet järvessä kasvavan levän ravintoainemäärää.

Huumausainehimon aiheuttamat varkaudet $750 milj. v.

Toronto. — Ne 3,335 canadalaista heroinin käyttäjää, jotka elävät rikoksen turvin, varastivat vuoden 1967 aikana $730 miljoonan arvosta tavaraa tyydyttääkseen huumausainehimonsa, sanoi tri Hossein Moghadam viikonlopulla.

Toronton yliopiston terveydenhoitokoulun apulaisprofessorina toimiva tri Moghadam sanoi lisäksi, että jos otetaan huomioon varkauksien aiheuttamat lain täytäntöönpanokustannukset, niin näiden huumausainehimojaan tyydyttäneiden henkilöiden aiheuttama lasku nousee lähelle miljardia dollaria.

Puhuessaan koulun 12. vuotuisessa kertauskursseilla tri Moghadam sanoi, että jos huumausaineen orja tarvitsee viisi "satsia" päivässä, noin $10 "satsi", ynnä $10 elämiseen, niin hänen täytyy varastaa $600 arvosta tavaraa hankkiakseen päivittäin tarvitsemansa $60 — tai yli $200,000 vuodessa.

Hän sanoi, että heroinin käyttäjiä tulisi hoitaa samoin menetelmin, joita käytetään muidenkin vakavien sairauksien hoitamiseen. Hän arvioi hoitokeskuksien perustamisen vähentävän "välittäjän" voitto-osinkoja. Tämä tulisi vähentämään myös varastamisen tarpeellisuuden perusteita. Huumausaineen käyttäjät, joko parannettaisiin, tai heidän hoitoaan jatkettaisiin.

"Huumausaineiden orjat ovat sairaita henkilöitä ja heitä pitäisi hoitaa sairautensa parantamiseksi", sanoi tri Moghadam.

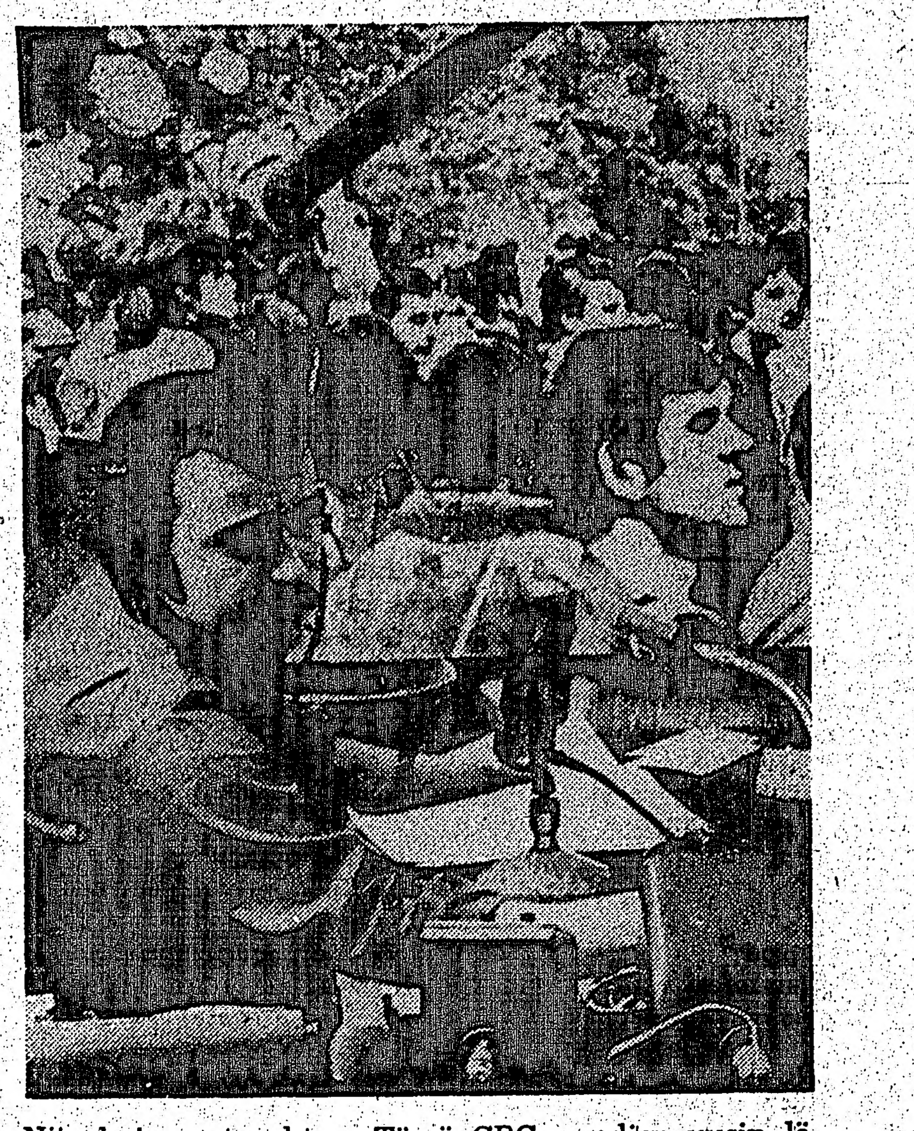

Niin kuin se tapahtuu. Tämä CBC:n radion uusin lähetyssarja, joka kestää kaksi tuntia ja lähetetään Canadan eri aika-alueelta maanantai-ilt., lennättää kuuntelijan Canadan rannasta rantaan. Ohjelman isäntänä toimiva Phillip Forsyth keskustelee tässä ohjelmassa henkilöille, jotka ovat siellä "missä uutisia tehdään" — siis missä vain Canadassa. Ohjelmassa kiinnitetään huomiota hetkellisiin kysymyksiin, musiikkiin, uutisiin, katsantokantoihin ja satiiriin.

Taas pommiräjäytys Montrealissa – neljä loukkaantui

Montreal. — Viime lauantaina Montrealin liberaalien klubilla tapahtunut dynamiittipommin räjähdys aiheutti kahdelle klubihuoneuston sisällä ja kahdelle ulkopuolella olleelle henkilölle ruumiillisia vammoja. Tämä oli kahdeksas tänä vuonna Montrealissa tapahtuneista pommiräjäytyksistä.

Vajaat 24 tuntia pommitapauksen jälkeen Quebecin maakunnan pääministeri Jean-Jacques Bertrand vakuutti, että olkoon kuka hyvänsä vastuussa näiden hiljattain tapahtuneiden pommiräjäytysten järjestämisestä, niin hänet tullaan ottamaan kiinni ja rankaisemaan.

Hän sanoi Union Nationalepuolueen rahaston kartuttamista varten järjestetyssä illallistilaisuudessa noin 4,000 henkilölle:

"He ovat vähämielisiä pelkureita ja rikollisia, jotka suorittavat tällä hetkellä terroritekoja paniikin levittämiseksi ja Quebecin maineen pilaamiseksi. He uhkaavat kanssaveljiemme elämää ja uhmaavat yhteiskuntaamme nimettömän naamion takaa. Ketä hyvänsä he ovat, nämä anarkistit tullaan etsimään ja rankaisemaan . . . Ja me emme tule lepäämään ennen kuin heidät on pidätetty ja saatettu oikeuden eteen."

Liberaalisen klubin pommiräjäytys tapahtui kymmenen päivää sen jälkeen kun Montrealin pörssin vierailijain parvekkeella räjähti pommi, minkä johdosta 27 henkilöä sai vammoja.

Poliisit tekivät tehottomaksi helmikuun 8 päivänä Quebecin maakuntahallitusrakennuksen ulkopuolelle asetetun pommin.

Kovaa tulitusta USAn tukikohtiin

Saigon. — Etelävietnamin kansallisen vapautusrintaman sissit tekivät viikonlopulla ankaran kranaatti- ja jalkaväkihyökkäyksen erästä USA:n lentotukikohtaa sekä maastojoukkojen tukikohtaa vastaan Tet-juhlallisuuksien "aselepotauon" päätyttyä. Sissien kerrotaan sanoneen, että he tulevat hyökkäämään jokaista USA:n tukikohtaa vastaan tämän kevään aikana ja valloittamaan Saigonin.

Sissien kranaatinheitinjoukkojen sanottiin ampuneen vähintään 75 kranaattia Phan Rangin lentotukikohtaa vastaan. Phan Rang sijaitsee noin 165 mailia Saigonista koilliseen lähellä Kiinan meren rantaa.

USA:n ja Saigonin antamissa tiedoissa sanottiin, että lentotukikohdassa olleiden suihkumoottoriset taistelupommikoneiden kärsimät vauriot olivat "vähäiset". Hyökkäyksessä mahdollisesti menetettyjen sotilaiden määrästä ei mainittu.

Kaivostyöläiset protestoivat

Oviedo, Espanja. — Keski-Asturian kaivosalueen tuhannet kaivostyöläiset menivät viikonlopulla lakkoon protestoidakseen kolmen kanssatyöläisensä kuoleman johdosta. Kolme työläistä kuoli kahdessa eri kaivoksessa torstaina tapahtuneissa onnettomuuksissa.

Nainen korkeimman oikeuden tuomariksi täällä

Ottawa. — Canadan oikeusministeri John Turner ilmoitti viime viikon lopulla neljän uuden tuomarin nimittämisestä Quebecin maakuntaoikeuteen, mukaanluettuna yksi naistuomari.

Hiljattain eläkkeelle siirtyneen tuomari Garon Pratten tilalle nimitettiin Jean Turgeon Quebec Citystä.

Kolme muuta tuomaria nimitettiin Montrealin piirin korkeimpaan oikeuteen, jota laajennettiin hiljattain.

Rejane Laberge-Colas Montrealista on ensimmäinen nainen, joka on nimitetty minkään Canadassa toimivan korkeimman oikeuden tuomariksi. Mrs Laberge-Colas suoritti lakitieteellisen tutkinnon vuonna 1953 ja hän perusti sekä toimii Quebecin naistenliiton presidenttinä.

69 eri puoluetta osallistuu vaaleihin

Mogadishu, Somalia. — Maaliskuun 26 pnä pidettäviin Somalian yleisiin vaaleihin osallistuu 69 poliittista puoluetta. Vuoden 1964 vaaleihin osallistui "vain" 20 eri puoluetta.

Haluaisi lähettää Eatonin Kuubaan

Washington. — Senaattori Stephen Young (D-Ohio) sanoi viikonlopulla, että presidentti Nixonin pitäisi lähettää Syrus Eaton Kuubaan neuvotteluihin, jotka tulisivat vähentämään ilmaryöstöjä. Canadassa syntynyt tehtailijapankkiiri Eaton, joka asuu nyt Clevelandissa, vieraili hiljattain Kuubassa pääministeri Fidel Castron kutsumana.

Mr Young sanoi toivovansa Eatonia "pyydettävän menemään Havannaan heti presidentin lähetystön puheenjohtajana koettaakseen saada aikaan sopimuksen Kuuban viranomaisten kanssa."

Kuljettajat lakkoutuivat

Port Arthur. — International Brotherhood of Teamsters union osasto 938 presidentti Charles Thibault sanoi viime viikon lopulla, että joidenkin kuorma-autonkuljettajien täytyy työskennellä jopa 20 tunnin työvuoroa ja käyttää lääkkeitä pysyäkseen hereillä. Mr Thibault antoi tämän lausunnon sen jälkeen kun 100 Lakehead Freightways-yhtiön kuorma-autonkuljettajaa lakkoutui protestoidakseen työolosuhteita. Thibault sanoi yhtiön rikkovan liittohallituksen lakeja määrätessään kuljettajat työskentelemään yli 10 tuntia päivässä.

Älä Välitä —
anna Heynon välittää
soita ROLF HEYNO
921-7976
Desmond K. Sweeny Realtor
58 St. Clair Ave., East
Toronto Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen.